

דוח על הסיכונים ליום 31 במרס 2018

דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים – תוכן עניינים תמציתי

מספר עמוד	נושא
5	הקדמה
6	טבלה 1: תחולת היישום
6	באזל
8	מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3
9	טבלה 2: יחסים פיקוחיים
10	טבלה 2: מבנה ההון
21	טבלה 3: הלימות ההון
27	טבלה 3 א: השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
27	טבלה 3 ב: יחס המינוף
28	טבלה 4: סיכון אשראי – דרישות גילוי כלליות לכל התאגידים הבנקאיים
46	טבלה 5: סיכון אשראי – גילוי לגבי תיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית
49	טבלה 7: הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית
51	טבלה 8: גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי
53	טבלה 10: סיכון שוק – גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה סטנדרטית
56	טבלה 12: סיכון תפעולי
56	סיכונים אחרים - מידע נוסף
57	סיכונים מתפתחים מובילים מהותיים
57	טבלה 13: גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
58	טבלה 14: סיכון ריבית בתיק הבנקאי
61	טבלה 15: יחס כיסוי הנזילות – טבלת גילויים עיקריים
63	דיון וטבלת גורמי סיכון
64	מילון מונחים

רשימת הטבלאות:

מספר עמוד	נושא
9	טבלה 2: יחסים פיקוחיים
10	הרכב ההון הפיקוחי תוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי
20	גילוי להתאמות הנדרשות בין המאזן בדוחות הכספים לרכיבי ההון הפיקוחי
21	דוח תזרים של תנועות ממועד הדיווח הקודם על ההון הפיקוחי
22	נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי
23	הון והלימות הון
23	רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון
24	נכסים משוקללים בסיכון ביחס לפעילויות העסקיות ולסיכונים הקשורים
25	דוח תנועה בחשיפות לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון
27	השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
27	יחס המינוף בהתאם להוראת נב"ת 218
28	סיכון אשראי לאנשים פרטיים (לא כולל הלוואות לדיור)
28	התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים (לא כולל הלוואות לדיור)
29	עסקאות סינדיקציה
30	נתונים כמותיים על איכות האשראי, סיכון אשראי בעייתי והפרשה להפסדי אשראי
31	מדדי סיכון
33	סך כל חשיפות האשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי
34-36	חשיפות למדינות זרות
37	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי
38	יתרות לפי תקופה חוזית לפירעון, פיצול התיק לפי סוגי תקופה לפירעון ולפי חשיפות אשראי עיקריות
40	חשיפות אשראי לפי ענף עיקרי - סיכון אשראי כולל לפי ענפי משק
43	חשיפות אשראי לפי ענף עיקרי - איכות אשראי ופיגורים של חובות
45	יתרות הפרשה פרטנית וקבוצתית להפסדי אשראי
46	הוצאות בגין הפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות נטו
46-49	חשיפות האשראי לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי לפי משקל סיכון
50	התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסוי בביטחון פיננסי כשיר
51	חשיפות הקשורות לסיכון אשראי שמקורו בנגזרים
53	דרישות ההון בגין סיכונים שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

מספר עמוד	נושא
53	הערך בסיכון VAR – בחינת BACK TESTING
54	החשיפה בבסיס בפועל - חשיפת ההון הפעיל בהשוואה למגבלות הדירקטוריון
54	רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים
55	רגישות ההון לשינויים במדד
57	השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הריבית
58	שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק
58	השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים
62	רכיבי יחס כיסוי נזילות הממוצע בהתאם להוראות נב"ת 221
63	הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה
63	נתוני הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים

הקדמה

להלן דוח על הסיכונים המתפרסם באתר האינטרנט, הכולל מידע כמותי ואיכותי על סקירת הסיכונים ואופן ניהולם לפי דרישות הגילוי של באזל והפיקוח על הבנקים, וכן לפי דרישות הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board) ומקורות אחרים, המסומנות במילים "מידע נוסף" בכותרת.

הבנק אימץ מחברת האם מדיניות גילוי למידע שנדרש לפי הוראה 651 של בנק ישראל, שאושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. עקרונות המדיניות קובעים תהליך לבחינת נאותות הגילויים שכולל, בין היתר, קריטריונים איכותיים ופרמטרים כמותיים המסייעים לבחון כי הוצפו וטופלו באופן נאות כל הגילויים המהותיים הנדרשים, באופן שיביא לידיעת משתמשי הדוחות את כל המידע המהותי על פרופיל הסיכון של הבנק ודרכי ניהול הסיכונים שלהם. בנוסף, מעוגנות במדיניות הבקורות פנימיות והנהלים למתן גילוי למידע זה.

פרסום זה של הדוח על הסיכונים מהווה מידע משלים ומרחיב לדיווח הכספי של בנק אוצר החייל בע"מ בנושאי ניהול הסיכונים וההון.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". "ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון דלהלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים מביניהם הינם: סיכונים אשראי, סיכונים שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכון ציות וסיכון איסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין. כל הסיכונים העיקרים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים אחרים.

בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) מבצע הבנק תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מותאמת למדיניות קבוצת הבנק הבינלאומי ומכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו ולהגדלת תוחלת הרווח - תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה וביקורת נאותים.

תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועם העקרונות המנחים של וועדת באזל ומושבתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות חשיפה לתחום והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.

מדי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי מנהלת הסיכונים הראשית שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו. במסמך מוצגת סקירת מנהלת הסיכונים הראשית על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול היחידה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי היחידה ברבעון הרלוונטי.

טבלה 1: תחולת היישום

מסגרת העבודה כוללת את הבנק בלבד. הבנק הינו חלק מקבוצת הבנק הבינלאומי. לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה, מעבר למגבלות הכלליות החלות על ביצוע עסקאות מכל סוג, כל עוד הבנק שומר על יחס ההון המזערי הנדרש ממנו על פי דין, בכפיפות להוראות ניהול בנקאי תקין: "עסקאות עם אנשים קשורים" (312) ו"מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" (313).

באזל

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה.

ההנחיות מתייחסות לסיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד

נדבך שני - עוסק בתהליך הפנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ובמערכי הפיקוח והבקרה שהבנק מיישם וכן עוסק בתהליך הסקירה הפיקוחי (SREP). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת וקיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים. כמו כן, התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

אימוץ הוראות באזל

בחודש דצמבר 2010 פירסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן - "הוראות ועדת באזל"), הכוללות התמקדות בהון המניות, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בתאגידים בנקאיים בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בתאגידים בנקאיים בעולם.

ביום 30 במאי 2013 פרסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הוראות באזל קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

הוראות אלה כוללות דרישה לעמידה ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% יחס הון כולל של 12.5%, החל מיום 1 בינואר 2015, נכון לתאריך בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הינו עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. ליחסי הון מינימליים אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. החל מיום 1 בינואר 2018 הוראות המעבר לניכויים מההון הרגולטורי הסתיימו והם עומדים על 100% ותקרת ההכרה במכשירים שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי עומדת על 40%.

במהלך חודש דצמבר 2017 פירסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי עדכון להוראות ל"מדידה והלימות ההון" (המכונה גם: "באזל 4"), שאמור להיכנס לתוקף באופן מדורג החל מה-1 בינואר 2022 ועד 1 בינואר 2027. חשוב לציין כי בשלב זה, לא ידוע באיזה אופן ומתי יאומצו הוראות אלה בישראל.

להרחבה בנושא יישום הוראות באזל על ידי הבנק ראה דוח הסיכונים לשנת 2017 (להלן: הדיווח השנתי).

הוראות נוספות של בנק ישראל הקשורות להוראות ועדת באזל ונושאים נוספים

במהלך השנים 2015-2014 פורסמו על ידי המפקח על הבנקים הוראות המאמצות את הוראות ועדת באזל בנושאים יחס כסיו נזילות, יחס מינוף, דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים, וב-2016 פורסם מכתב בנושא התייעלות תפעולית. להרחבה בנושאים אלה ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

ביום 2 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים". במסגרת המכתב הודיע הפיקוח על הבנקים כי מתקיימים התנאים, כאמור בנספח ג' להוראה 203, לסיווג מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף כצדדים נגדיים מרכזיים כשירים. זאת, בעקבות תיקונים שונים בחקיקה והצהרת רשות ניירות ערך בעניין.

אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות - ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה (בין ינואר 2019 וינואר 2021 בהתאם להוראה המתאימה) יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות הבנק לומד את המשמעויות ונערך ליישום הכללים. לפרטים בדבר עיקרי השינויים הצפויים ראה בדוח הכספי ליום 31.03.18 פסקת אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות - בביאור מדיניות חשבונאית (באור 1).

התייעלות תפעולית

ביום 30 באוקטובר 2016 אישר דירקטוריון הבנק מהלכי התייעלות שעלותם הוערכה בכ-41 מיליון ₪ (לאחר מס). בהתאם למכתב המפקח על הבנקים מיום ה-12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל, יקבל הבנק, אם יעמוד בתנאים שהוגדרו, הקלה לפיה לעניין חישוב יחסי המינוף יוכל לפרוס את השפעת מהלכי התייעלות על פני חמש שנים בקו ישר. השפעת עלות מהלכי התייעלות שטרם נוכחה מן ההון על יחס ההון לנכסי סיכון הינה הפחתה בשיעור של כ-0.25%.

ביום 17 במאי 2018 החליט דירקטוריון הבנק להסמך את יו"ר הדירקטוריון והנהלת הבנק, לבוא בדברים עם ההסתדרות ועם ועד העובדים בנוגע לאפשרות מיזוג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי ו/או שינויים מבניים אחרים בבנק, הנדרשים על מנת לשפר את היעילות התפעולית של הבנק.

ביום 23 במאי 2018 הודיעה הסתדרות המעו"ף על סכסוך עבודה בבנק. עיקר העניינים בסכסוך מתייחסים להודעת הבנק בקשר לאפשרות מיזוג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי ו/או שינויים מבניים אחרים בבנק. בהתאם להודעה יוכלו עובדי הבנק לנקוט בצעדים אירגוניים על פי הנחיית ההסתדרות החל מיום 10 ביוני 2018.

מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח ובקרה, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה עיקריים: קו הגנה ראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו. קו הגנה שני שמקיימות יחידות הכפופות למנהל הסיכונים הראשי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מטה הביקורת הפנימית והחיצונית.

ניהול הסיכונים

לכל סיכון מונה מנהל סיכון שהינו חבר הנהלה או נושא משרה בכיר. לפירוט האחראים הנוספים על ניהול הסיכונים ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

מנהלת הסיכונים הראשית בבנק - רות לפיד, נושאת באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים בבנק, כפופה למנכ"ל ומוכונת מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה. מנהלת הסיכונים הראשית בבנק אינה חברת הנהלה. החלטה זו אושרה על ידי בנק ישראל ועשויה להשתנות בהתאם לשינויים, ככל שיהיו, בפרופיל העסקי של הבנק, מורכבותם ומהותיותם לחברה האם. מנהלת הסיכונים הראשית עומדת בראש היחידה לניהול סיכונים אשר תפקידה להשלים את פעילויות ניהול הסיכונים של קו העסקים. פעילות הכוללת תכנון, תחזוקה ופיתוח שוטף של מסגרת העבודה לניהול הסיכונים, איתגור נאותות התשומות לניהול הסיכונים של קווי העסקים, מדידת הסיכון ודיווח.

להרחבה בנושא המבנה הארגוני ותרבות ניהול הסיכונים של הבנק ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

טבלה 2: יחסים פיקוחיים עיקריים

31.12.16	31.3.17	30.6.17	30.9.17	31.12.17	31.3.18	
במיליוני ₪						
						הון זמין
1,245.8	1,262.0	1,279.5	1,298.6	1,316.2	1,315.1	הון עצמי רוברד 1
1,205.7	1,227.0	1,247.6	1,268.0	1,287.9	1,290.9	הון עצמי רוברד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
1,245.8	1,262.0	1,279.5	1,298.6	1,316.2	1,315.1	הון רוברד 1
1,205.7	1,227.0	1,247.6	1,268.0	1,287.9	1,290.9	הון רוברד 1, לפני השפעת הוראות המעבר
1,570.0	1,569.8	1,585.0	1,592.4	1,592.9	1,572.7	הון כולל
1,325.4	1,350.2	1,361.9	1,377.4	1,403.0	1,426.9	הון כולל לפני השפעת הוראות המעבר
11,722.0	11,819.0	11,743.1	11,952.4	11,955.3	12,523.4	סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
						יחסי הלימות הון, לפי הוראות המפקח על הבנקים
						באחוזים
10.63%	10.68%	10.90%	10.86%	11.01%	10.50%	יחס הון עצמי רוברד 1
10.24%	10.34%	10.59%	10.57%	10.74%	10.28%	יחס הון עצמי רוברד 1, לפני השפעת הוראות המעבר
10.63%	10.68%	10.90%	10.86%	11.01%	10.50%	יחס הון רוברד 1
10.24%	10.34%	10.59%	10.57%	10.74%	10.28%	יחס הון רוברד 1 לפני השפעת הוראות המעבר
13.39%	13.28%	13.50%	13.32%	13.32%	12.56%	יחס הון כולל
11.26%	11.38%	11.56%	11.49%	11.70%	11.37%	יחס הון כולל לפני השפעת הוראות המעבר
9.02%	9.02%	9.02%	9.02%	9.03%	9.03%	יחס הון עצמי רוברד 1, הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (1)
1.61%	1.66%	1.88%	1.84%	1.98%	1.47%	יחס הון עצמי רוברד 1 מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים (1)
						יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים
22,404.6	22,511.8	22,597.7	22,647.8	22,717.6	23,360.6	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
5.56%	5.61%	5.66%	5.73%	5.79%	5.63%	יחס המינוף
5.38%	5.45%	5.52%	5.60%	5.67%	5.53%	יחס המינוף, לפני השפעת הוראות המעבר
						יחס ניסוי מילות לפי הוראות המפקח על הבנקים
5,379.0	5,143.0	5,276.1	5,139.8	5,046.1	4,672.0	סך כל נכסים נזילים באיכות גבוהה (במיליוני ש"ח)
1,531.4	1,632.4	1,724.1	1,601.4	1,546.5	1,744.8	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
352%	315%	307%	323%	329%	268%	יחס ניסוי נזילות

(1) לרבות דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1.1.2017

ליום 31 במרס				
2017		2018		
הפנייה למאן הפיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון *	יצרה	סכומים שלא נוכחו מההון ^	יצרה
הון עצמי רובד 1: מנשירים ועודפים				
1		375.3		375.3
הון מפות רגילות שהופק על ידי התאגיד הבקאי ופרמיה על מפות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.				
2	(0.3)	890.3		951.7
עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכר לאחר תאריך המאזן.				
3	(1.7)	(36.4)		(35.9)
רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שנתן להם גילוי.				
		-		-
מכ שירי הון עצמי רובד 1 שהופקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר				
		-		-
מפות רגילות שהופקו על ידי חברות בת של התאגיד הבקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).				
	(2.0)	1,229.2		1,291.1
הון עצמי רובד 1 לפי התאמות פיקוחיות ונכויים				
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים				
		-		-
התאמות יציבותיות להערכות שווי				
		-		-
מופסין, בכני מיסים דחים לשלם, אם רלבנטי.				
		-		-
כסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בכני מיסים דחים לשלם.				
		-		-
מיסים דחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבקאי				
		-		-
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן.				
		-		-
פער שלילי (shortfall) בין הפרשות להפסדים צפויים.				
		-		-
גידול בהון העצמי הסבע מעסקאות איגוח.				
8		0.2		0.2
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משימייס בשווי ההוגן של התחייבויות שבעו משימייס בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבקאי. בסוף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, ישלגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הסבעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.				
		-		-
עודף יעודה על עתודה, בכני מיסים דחים לשלם שישולקו אם הבוס יהפך לפגום או יגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור				
		-		-
השקעה עצמית במפות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מפות בכפוף להסכמים חוזיים).				
		-		-
החזקות צולבות הדדיות במפות רגילות של תאגידים פיננסיים.				

*כפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3

הרכב ההון הפיקוחי- המשך 1 (במיליוני ש"ח)

ליום 31 במרס				
2017		2018		
הפנייה ומאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון *	יגרה	סכומים שלא נוכחו מההון *	יגרה
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים (המשך)				
		-		-
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)				
		-		-
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי.				
		-		-
זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1. מיסים דחיים לקבל שמצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.				
		-		-
סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים דחיים לקבל שמצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבקאי.				
		-		-
מז ה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי תאגידים פיננסיים				
		-		-
מז ה: בגין זכויות שירות למשכנתאות				
		-		-
מז ה: מיסים דחיים לקבל שמצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי				
		(33.0)		(24.2)
התאמות פיקוחיות וניכויים ספיים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים				
		-		-
מז ה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.				
		-		-
מז ה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.				
		(33.0)		(24.2)
מז ה: בגין השפעת מהלכי התייעלות				
		-		-
מז ה: התאמות פיקוחיות ספיות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים 26 א. עד-26 ג.				
		-		-
התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפי אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3				
		-		-
ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 מסך והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.				
		(32.8)		(24.0)
סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1				
		(2.0)		1,315.1
		1,262.0		1
הון עצמי רובד 1				

*כפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3

ליום 31 במרס				
2017		2018		
הפנייה המאן הפיקוחי	סכומים שלא נוכח מההון *	יגרה	סכומים שלא נוכח מההון *	יגרה
הון עצמי רובד 1 נוסף				
הון רובד 1 נוסף: מנשירים				
		-	-	מכשירי הון ממות רובד 1 מסף שהופקו על ידי התאגיד הבקאי ופרמיה על מכשירים אלו.
		-	-	מח: מסווג הון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
		-	-	מח: מסווג התחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
		-	-	מכשירי הון רובד 1 מסף שהופקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
		-	-	מכשירי הון רובד 1 מסף שהופקו על ידי חברות בת של התאגיד הבקאי והמוחקים על ידי משקיעי צד ג'.
		-	-	מח: מכשירי הון רובד 1 מסף שהופקו על ידי חברות בת של התאגיד הבקאי והמוחקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 מסף.
	-	-	-	הון רובד 1 מסף לפי נכויים
הון רובד 1 נוסף: ניכויים				
		-	-	השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 מסף, המוחקת באופן ישיראו עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חתיים.
		-	-	החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 מסף.
		-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי אינה עולה על 10% מהון המפות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי.
		-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי עולה על 10% מהון המפות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי.
		-	-	ניכויים מספים שמקבעו על ידי המפקח על הבנקים
		-	-	מח: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
		-	-	מח: ניכויים מספים להון רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיף 41א.
		-	-	ניכויים בהון רובד 1 מסף הכפופים לטיפול המדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
		-	-	ניכויים החלים על הון רובד 1 מסף מאחרואין בהון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
		-	-	סך כל הניכויים בהון רובד 1 מסף
		-	-	הון רובד 1 מסף
	(2.0)	1,262.0	-	1,315.1
הון רובד 1				

*כפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3

הרכב ההון הפיקוחי- המשך 3 (במיליוני ש"ח)

ליום 31 במרס				
2017		2018		
הפנייה מאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכח מההון *	יגרה	סכומים שלא נוכח מההון *	יגרה
הון רובד 2: מנשירים והפרשות				
		2.5	2.5	מכ שירים שהופקו על ידי התאגיד הבקאי (שאינם כוללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכ שירים אלו.
4		2.5	2.5	מכ שירי הון רובד 2 שהופקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
6		187.5	121.6	מכ שירי הון רובד 2 שהופקו על ידי חברות בת של התאגיד הבקאי למשקיעי צד ג.
		-	-	מז ה: מכ שירי הון רובד 2 שהופקו על ידי חברות בת של התאגיד הבקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג, המופחתים בהדרגה מהון רובד 2.
5		117.8	133.5	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשאי לפני השפעת המס המתייחס.
		307.8	257.6	הון רובד 2 לפני נכויים
הון רובד 2: ניכויים				
		-	-	השקעה עצמית במכ שירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכ שירים בכפוף להסכמים חוזיים).
		-	-	החזקות צולבות הדדיות במכ שירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים.
		-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי [בהתאם לטיפול ההוגב במסמך באזל 3: מסגרת פיקוחית גלובלית לחזוק עמידות המערכת הבקאית, דצמבר 2010].
		-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי.
		-	-	נכויים מספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
		-	-	מז ה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
		-	-	מז ה: נכויים מספים להון רובד 2 שלא נכללו במסגרת סעיף 56א.
		-	-	התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול המדרשל לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
		-	-	סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2
		307.8	257.6	הון רובד 2
	(2.0)	1,569.8	- 1,572.7	סך ההון

*כפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3

		ליום 31 במרס		
		2017	2018	
הפנייה ומאזן הפיקוחי	סכומים שוא נוכח מההון *	יצרה	סכומים שוא נוכח מההון *	יצרה
נכסי סיכון משוקלים				
		11,819.0	12,523.4	סך הכל מבסי סיכון משוקלים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
		11,819.0	12,523.4	סך נכסי סיכון משוקלים.
יחסי הון ונכריות לשימור הון				
		10.68%	10.50%	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מבסי סיכון משוקלים)
		10.68%	10.50%	הון רובד 1 (כאחוז מבסי סיכון משוקלים)
		13.28%	12.56%	ההון הכולל (כאחוז מבסי סיכון משוקלים)
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים				
		9.02%	9.03%	יחס הון עצמי רובד 1 מערי שמקבע על ידי המפקח על הבנקים.
		12.52%	12.53%	יחס הון כולל מערי שמקבע על ידי המפקח על הבנקים.
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)				
		-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בקאיים וחברות במת שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
		-	-	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בקאיים וחברות במת שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.
		-	-	זכויות שירות למשכנתאות
7		86.9	105.0	מיסים מדחיי לקבל שמצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה (לא דווחו בשורות 21, 25).
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2				
		117.8	133.5	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.
		133.8	143.1	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.
		-	-	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה.
		-	-	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים.
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר				
		-	-	סכום התקרה הסכמית למכשירים הבלתיים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר
		-	-	סכום שמסכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה.
		-	-	סכום התקרה הסכמית למכשירים הבלתיים בהון רובד 1 מסף הכפופים להוראות המעבר
		-	-	סכום שמסכה מהון רובד 1 מסף בשל התקרה.
		267.8	214.2	סכום התקרה הסכמית למכשירים הבלתיים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר
		-	-	סכום שמסכה מהון רובד 2 בשל התקרה.

*כפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III.

הרכב ההון הפיקוחי- המשך 5 (במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2017		
הפנייה למאון הפיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון *	יגרה
הון עצמי רוברד 1: מכשירים ועודפים		
1		375.3
הון מניות רגילות שהופק על ידי התאגיד הבקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רוברד 1.		
2	(0.3)	944.8
עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.		
3	(1.6)	(30.1)
רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שפתן להם גילוי.		
		-
מכשירי הון עצמי רוברד 1 שהופקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראת פהול בקאי תקין 299].		
		-
הורמות הון קיימות מהמסר הציבורי שיזכרו עד ליום 1.1.2018.		
		-
מניות רגילות שהופקו על ידי חברות בת של התאגיד הבקאי שאוחדו והמוחקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).		
	(1.9)	1,290.0
הון עצמי רוברד 1 לפי התאמות פיקוחיות ומכויים		
הון עצמי רוברד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים		
		-
התאמות יציבותיות להערכות שווי		
		-
מוניטין, בכני מיסים דחים לשלם, אם רלבנטי.		
		-
בסיס לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בכני מיסים דחים לשלם.		
		-
מיסים דחים לקבל שמימוש מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבקאי		
		-
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן.		
		-
פער שלילי (shortfall) בין הפרשות להפסדים צפויים.		
		-
גידול בהון העצמי הסבוע מעסקאות איגוח.		
8		0.2
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משימיי ב שווי הוגן של התחייבויות שבעו משימיי בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבקאי. בסוף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים מדרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הסבועות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.		
		-
עודף יעודה על עתודה, בכני מיסים דחים לשלם שישלקו אם הבסיס הפך לפגום או יגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.		
		-
השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חודיים).		
		-
החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים.		

*כפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3

הרכב ההון הפיקוחי- המשך 6 (במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2017		
הפנייה ומאן הפיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון *	יצרה
		הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים (המשך)
		השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)
		השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי.
		זכויות שירות למשכ תאגיד או שר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.
		מיסים דחיים לקבל שסצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.
		סכום זכויות שירות למשכ תאגיד, מיסים דחיים לקבל שסצח כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבקאי.
		מז ה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי תאגידים פיננסיים
		מז ה: בגין זכויות שירות למשכ תאגיד
		מז ה: מיסים דחיים לקבל שסצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
	(26.4)	התאמות פיקוחיות וניכויים סופיים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
		מז ה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
		מז ה: בגין זכויות שירות למשכ תאגיד.
	(26.4)	מז ה: בגין השפעת מהלכי התייעלות
		מז ה: התאמות פיקוחיות סופיות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים 26.א. עד-26.ג.
		התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
		ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 מסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
	(26.2)	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
	(1.9)	הון עצמי רובד 1

*כפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3

הרכב ההון הפיקוחי- המשך 7 (במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2017		
הפנייה ומאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון *	יגרה
הון עצמי רובד 1 מסף		
הון רובד 1 נוסף: מנשירים		
-	-	מכ שירי הון מניות רובד 1 מסף שהופקו על ידי התאגיד הבקאי ופרמיה על מכ שירים אלו.
-	-	מז ה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
-	-	מז ה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
-	-	מכ שירי הון רובד 1 מסף שהופקו על ידי התאגיד הכ שירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
-	-	מכ שירי הון רובד 1 מסף שהופקו על ידי חברות בת של התאגיד הבקאי והמוחקים על ידי משקיעי צד ג.
-	-	מז ה: מכ שירי הון רובד 1 מסף שהופקו על ידי חברות בת של התאגיד הבקאי והמוחקים על ידי משקיעי צד ג, המופחתים בהדרגה מהון חבד 1 מסף.
-	-	הון רובד 1 מסף לפי נכויים
הון רובד 1 נוסף: ניכויים		
-	-	השקעה עצמית במכ שירי הון הכלולים ברובד 1 מסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכ שירים בכפוף להסכמים חויים.
-	-	החזקות צולבות הדדיות במכ שירי הון הכלולים ברובד 1 מסף.
-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי.
-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי.
-	-	נכויים מספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
-	-	מז ה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
-	-	מז ה: נכויים מספים להון רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיף 41א.
-	-	נכויים בהון רובד 1 מסף הכפופים לטיפול המדרש לפי אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
-	-	נכויים החלים על הון רובד 1 מסף מאחר ואין בהון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הנכויים.
-	-	סך כל הנכויים בהון רובד 1 מסף
-	-	הון רובד 1 מסף
	1,316.2	הון רובד 1
	(1.9)	

*כפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3

ליום 31 בדצמבר 2017			
הפנייה ומאן הפיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון *	יזרה	
הון רובד 2: מנשירים והפרשות			
4		2.5	מכ שירים שהופקו על ידי התאגיד הבקאי (שאינם כללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכ שירים אלו.
6		141.4	מכ שירי הון רובד 2 שהופקו על ידי התאגיד הכ שירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
		-	מכ שירי הון רובד 2 שהופקו על ידי חברות בת של התאגיד הבקאי למשקיעי צד ג.
		-	מז ה: מכ שירי הון רובד 2 שהופקו על ידי חברות בת של התאגיד הבקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג, המופחתים בהדרגה מהון חבד 2.
5		132.8	הפרשות קבוצתיות להפסדי א שארי לפי השפעת המס המת ייחס.
		276.7	הון רובד 2 לפי מכויים
הון רובד 2: ניכויים			
		-	השקעה עצמית במכ שירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכ שירים בכפוף להסכמים חודיים).
		-	החזקות צולבות הדדיות במכ שירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים.
		-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי (בהתאם לטיפול ההוג במסמך באזל III) מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבקאית, דצמבר 2010.
		-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבקאי, כאשר החזקת התאגיד הבקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי.
		-	מכויים מספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
		-	מז ה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
		-	מז ה: מכויים מספים להון רובד 2 שלא כללו במסגרת סעיף 56א.
		-	התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרשלפי אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
		-	סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2
		276.7	הון רובד 2
		1,592.9	סך ההון
	(1.9)		

*כפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3

הרכב ההון הפיקוחי- המשך 9 (במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2017		
הפנייה למאן הפיקוחי	סכומים שלא נזכרו מההון *	יגרה
		נכסי סיכון משוקללים
		סך הכל בסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
		11,955.3
		11,955.3
		סך נכסי סיכון משוקללים.
		יחסי הון ונריות לשימור הון
		הון עצמי רובד 1 (כאחד מבסי סיכון משוקללים) 11.01%
		הון רובד 1 (כאחד מבסי סיכון משוקללים) 11.01%
		ההון הכולל (כאחד מבסי סיכון משוקללים) 13.32%
		דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
		יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים 9.03%
		יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
		יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים 12.53%
		סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)
		השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בקא"ם וחברות במת שלהם), שאינם עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה -
		השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בקא"ם וחברות במת שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהופקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה -
		דכויות שירות למשכנתאות -
	7	מיסים מדח"מ לקבל שסצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה 95.3
		תקרה להכללת הפרשות ברובד 2
		הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתאם לחשיפות תחת הגישה הסטדרטית, לפי שם התקרה 132.8
		התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטדרטית, לפי שם התקרה 136.2
		הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתאם לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפי שם התקרה -
		התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפי שם התקרה -
		מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר
		סכום התקרה הסכמית למכשירים הבוללים בהון עצמי חבד 1 הכפופים להוראות המעבר -
		סכום שסכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה. -
		סכום התקרה הסכמית למכשירים הבוללים בהון רובד 1 מסף הכפופים להוראות המעבר -
		סכום שסכה מהון רובד 1 מסף בשל התקרה. -
		סכום התקרה הסכמית למכשירים הבוללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר 267.8
		סכום שסכה מהון רובד 2 בשל התקרה. -

*כפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III

גילוי להתאמות הנדרשות בין המאזן בדוחות הכספיים ובין רכיבי ההון הפיקוחי

הפניה לרכיב ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		נכסים
	2017	2017	2018	
	במיליוני ש"ח			
	6,816.3	6,492.9	6,651.7	מומנים ופקדונות בבנקים
	975.8	1,403.3	1,212.0	כרות ערך
	13,353.7	12,906.4	13,954.4	אשראי לציבור
	(172.6)	(138.7)	(182.3)	הפרשה להפסדי אשראי*
5	(127.1)	(112.7)	(128.0)	* מזה הפרשה להפסדי אשראי הבללת ברובד 2
	13,181.1	12,767.7	13,772.1	אשראי לציבור טו
	57.4	29.7	58.5	אשראי לממשלה
	14.4	15.3	23.8	בסיס בגין מכשירים מררים
	228.6	271.1	239.7	בסיס אחרים*
7	95.3	86.9	105.0	* מזה בסיס מס דחה
	133.3	184.2	134.7	* מזה בסיס אחרים מספיים
	21,273.6	20,980.0	21,957.8	סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
	17,733.0	17,396.4	18,292.2	פקדונות הציבור
	168.0	106.1	146.3	פקדונות מבנקים
	142.5	250.6	249.4	פקדונות הממשלה
6	393.8	474.8	374.0	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים*
6	252.4	287.3	252.4	* מזה אינם כשירים כהון פיקוחי וכפופים להוראות המעבר
	31.5	28.0	18.9	התחייבויות בגין מכשירים מררים**
8	0.2	0.2	0.2	** מזה בגין סיכון האשראי העצמי
	1,514.2	1,494.4	1,583.4	התחייבויות אחרות***
5	5.7	5.1	5.5	*** מזה הפרשה להפסדי אשראי הבללת ברובד 2 (חוץ מאזן)
	19,983.0	19,750.3	20,664.2	סך כל התחייבויות
	1,290.6	1,229.7	1,293.6	הון המיוחס לבעלי המניות הבנק*
	377.8	377.8	377.8	* מזה הון מניות רגילות**
1	375.3	375.3	375.3	** מזה הון מניות רגילות ופרמיה על מניות רגילות
4	2.5	2.5	2.5	** מזה הון מניות בכורה צוברות ומשתתפות שאינם משתתפות ברובד 1
2	944.5	890.0	951.7	* מזה עודפים
3	(31.7)	(38.1)	(35.9)	* מזה רווח אחר כולל מצטבר
	1,290.6	1,229.7	1,293.6	סך כל ההון העצמי
	21,273.6	20,980.0	21,957.8	סך כל ההתחייבויות והון

מידע נוסף - דו"ח תזרים של תנועות ממועד הדיווח הקודם על ההון הפיקוחי, לרבות שינויים בהון העצמי רובד, הון רובד 1, והון רובד 2.

בשנת 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018	
במיליוני ש"ח			
			1. שינוי בהון עצמי רובד 1
1,209.9	1,209.9	1,290.0	סך הון עצמי רובד 1, לפי התאמות פיקוחיות ונכויים לתחילת התקופה
-	-	-	שימי בהון מנות ופרמיה
70.9	16.4	7.2	עודפים (לפי השפעת דיבידנד)
11.2	4.8	(4.2)	שימי ברוח כולל אחר
82.1	21.2	3.0	שימי בהון המיוחס לבעלי מנות הבנק
			שינוי בהבדלים בין הון המיוחס לבעלי המניות לבין הון עצמי רובד 1
-	-	-	שימי במנות בכורה שלא הוכרו בהון רובד 1
(2.0)	(1.9)	(1.9)	שימי ביישום הוראות מעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים במשא זכויות עובדים
1,290.0	1,229.2	1,291.1	סך הון עצמי רובד 1, לפי התאמות פיקוחיות ונכויים לסוף תקופה
			שינוי בהתאמות פיקוחיות ונכויים:
(35.9)	(35.9)	(26.2)	סך הכל התאמות פיקוחיות ונכויים - הון עצמי רובד 1 לתחילת תקופה
9.7	3.1	2.2	שימי בהתאמות פיקוחיות ונכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(26.2)	(32.8)	(24.0)	סך הכל התאמות פיקוחיות ונכויים - הון עצמי רובד 1 לסוף תקופה
1,316.2	1,262.0	1,315.1	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות ונכויים לסוף תקופה
			2. שינוי בהון רובד 2
324.2	324.2	276.7	סך הון רובד 2, לפי נכויים לתחילת תקופה
(65.8)	(19.7)	(19.8)	שימי בהון רובד 2: מכשירים, לפי נכויים
18.3	3.3	0.7	שימי בהון רובד 2: הפרשות, לפי נכויים
276.7	307.8	257.6	סך הון רובד 2, לפי נכויים לסוף תקופה
			שינוי בניכויים:
-	-	-	שימי בסך הכל נכויים - הון רובד 2
276.7	307.8	257.6	סך הכל הון רובד 2 לסוף תקופה

טבלה 3: הלימות ההון

במסגרת הטמעת הנדבך השני של באזל בבנק מהווה תהליך הערכת הנאותות ההונית (תהליך ה- ICAAP) את הבסיס לקביעת יעד ההון המינימאלי של הבנק.

להרחבה בנושא זה ראה בדוח על הסיכונים לשנת 2017.

מידע נוסף - דיון בתכנון ההון במסגרת הדיון הכללי בתכנון האסטרטגי של הנהלה

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המאושרת על ידי הדירקטוריון מדי 5 שנים, תכנית שעודכנה בחודש ספטמבר 2016. התוכנית האסטרטגית מתורגמת לתוכנית העבודה וכנגזרת ממנה נבנה תכנון ההון התלת שנתי. טרם אישור תכנון ההון, מתבצע תהליך של בחינת העמידה ביעדי ההון במצב עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון. יישום הנדבך השני של באזל כולל ביצוע תהליך ה-ICAAP כאשר אחד מתוצריו המרכזיים הינו קביעת יעדי ההון במצב עסקים רגיל ובמצב קיצון. יעדי ההון נקבעים להון עצמי רובד 1 ולהון הכולל. יעדי ההון הינם, לכל הפחות, היעדים הרגולטוריים (9% הון עצמי רובד 1, 12.5% הון כולל בתוספת הגדלת יעדי ההון בגובה 1% מיתרת תיק ההלוואות לדירור). יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו ע"י הדירקטוריון הינם כדלקמן: במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3% ויחס ההון הכולל שלא יפחת מן הדרישה הרגולטורית המסתכמת ביום 31 בדצמבר 2017 במ-12.53%. במצב קיצון – יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9%.

תכנון ההון לוקח בחשבון שינויים רגולטוריים עתידיים מרכזיים העשויים להשפיע על תכנון ההון. בנוסף תכנון ההון הוא שמרני, כולל כריות ביטחון ויכול לתת מענה למצב של דרישות הון עולות. תכנון ההון התלת שנתי תמך לכל אורך התקופה בדרישות הון שעלו כתוצאה מהגדלת יעדי ההון כפונקציה של הלוואות לדירור (בהדרגה על פני 8 רבעונים) ובנושאים נוספים.

קיטון של 13 מ' ש' בהון ש' מפחית את יחס ההון בכ- 0.1%. גידול של 100 מ' ש' בנכסי סיכון מפחית את יחס ההון בכ- 0.1%.

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

א. דרישות ההון

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 31 במרס 2017		ליום 31 במרס 2018		סוג החשיפה
דרישות (1) ההון	נכסי סיכון	דרישות (1) ההון	נכסי סיכון	דרישות (1) ההון	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח						
10.2	81.6	9.8	78.5	14.9	119.2	ריבוסת
13.8	110.2	15.6	124.5	13.7	109.2	יישיות סקטור ציבורי
131.5	1,049.3	121.9	973.3	138.2	1,103.3	תאגידים בקא"ים
318.8	2,544.5	312.4	2,494.9	366.8	2,927.4	תאגידים
6.5	51.9	5.1	41.1	6.6	52.4	בביטחון מל"ן מסחרי
704.5	5,622.5	692.2	5,528.5	714.5	5,702.2	קמעונים ליחידים
123.2	983.4	128.3	1,025.1	117.9	941.2	עסקים קטנים
8.9	70.7	8.2	65.5	8.9	71.4	בגין משכ תאות לדירור
46.0	366.8	44.6	356.1	48.7	388.8	בסיים אחרים
2.1	16.5	2.6	20.4	4.0	31.9	CVA סיכון אשאי בגין
1,365.5	10,897.4	1,340.7	10,707.9	1,434.2	11,447.0	סך הכל בגין סיכונים אשאי
2.6	20.9	11.4	91.0	2.7	21.3	סיכון שוק
129.9	1,037.0	127.7	1,020.0	132.2	1,055.1	סיכון תפעולי
1,498.0	11,955.3	1,479.8	11,818.9	1,569.1	12,523.4	סך כל בסי הסיכון

(1) כולל דרישה להגדלת יחס הון עצמי בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדירור".

ב. הון והלימות הון

להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 211-201, בדבר "מדידה והלימות הון" ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי – הוראות מעבר":

31 בדצמבר	31 במרס	
	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות ונכויים		
1,316.2	1,262.0	1,315.1
276.7	307.8	257.6
1,592.9	1,569.8	1,572.7
סך הכל הון כולל		
2. יתרות משוקלות של נכסי סיכון		
10,897.4	10,707.9	11,447.0
20.9	91.0	21.3
1,037.0	1,020.0	1,055.1
11,955.3	11,818.9	12,523.4
סך הכל יתרות משוקלות של נכסי סיכון		
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
11.01%	10.68%	10.50%
13.32%	13.28%	12.56%
9.03%	9.02%	9.03%
12.53%	12.52%	12.53%

הערות לטבלאות דלעיל ראה בעמוד 24

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	31 במרס	
	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1. הון עצמי רובד 1		
1,290.6	1,229.7	1,293.6
(2.5)	(2.5)	(2.5)
1.9	2.0	-
(0.6)	(0.5)	(2.5)
1,290.0	1,229.2	1,291.1
התאמות פיקוחיות ונכויים:		
(0.2)	(0.2)	(0.2)
26.4	33.0	24.2
1,316.2	1,262.0	1,315.1
סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות ונכויים		
2. הון רובד 2		
143.9	190.0	124.1
132.8	117.8	133.5
276.7	307.8	257.6
1,592.9	1,569.8	1,572.7

הערות לטבלאות א-ג לעיל:

- (1) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקח על הבנקים מיום 12 בינואר 2015 בנושא " התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן- התאמות בגין תכנית התייעלות) אשר אושרה לחברה האם ולקבוצה על ידי הפיקוח על הבנקים, כאשר ההקלה ההונית בגינה פוחדת על פני 5 שנים עד ליום 1 בינואר 2021.
- (2) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 31.5 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי התייעלות (31.12.17) - 34.3 מיליון ש"ח, 31.3.17 - 43.0 מיליון ש"ח).
- (3) לרבות דרישת הון המבטאת 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח

מידע נוסף על הלימות הון שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3 נכסים משוקללים בסיכון המתייחסים לפעילויות העסקיות * ולסיכונים הקשורים

יתרות ליום 31 במרס 2018

סך הפעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח								
10,402.6	1,451.6	9.3	1,227.2	747.8	1,662.3	9.5	5,294.9	סיכון אשראי - חשיפות אשראי
184.4	184.4	-	-	-	-	-	-	סיכון אשראי - אג"ח
18.5	17.3	-	-	0.2	0.4	-	0.6	סיכון אשראי - צד נגדי (OTC)
809.6	0.6	0.7	74.4	95.0	178.9	3.8	456.2	סיכון אשראי - חוץ מאזני
31.9	31.9	-	-	-	-	-	-	סיכון CVA
11,447.0	1,685.8	10.0	1,301.6	843.0	1,841.6	13.3	5,751.7	סך סיכון אשראי
-	-	-	-	-	-	-	-	סיכון סליקה
21.3	21.3	-	-	-	-	-	-	סיכון שוק
1,055.1	99.0	-	52.5	58.5	203.4	21.0	620.7	סיכון תפעולי
12,523.4	1,806.1	10.0	1,354.1	901.5	2,045.0	34.3	6,372.4	סך הכל

יתרות ליום 31 במרס 2017

סך הפעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח								
9,747.2	1,252.5	-	877.0	771.5	1,649.3	12.7	5,184.2	סיכון אשראי - חשיפות אשראי
181.5	181.5	-	-	-	-	-	-	סיכון אשראי - אג"ח
19.9	17.6	-	0.4	0.2	0.4	-	1.3	סיכון אשראי - צד נגדי (OTC)
738.9	-	0.1	72.2	82.1	167.3	3.6	413.6	סיכון אשראי - חוץ מאזני
20.4	20.4	-	-	-	-	-	-	סיכון CVA
10,707.9	1,472.0	0.1	949.6	853.8	1,817.0	16.3	5,599.1	סך סיכון אשראי
-	-	-	-	-	-	-	-	סיכון סליקה
91.0	91.0	-	-	-	-	-	-	סיכון שוק
1,020.0	65.5	-	47.3	59.3	214.8	16.8	616.3	סיכון תפעולי
11,818.9	1,628.5	0.1	996.9	913.1	2,031.8	33.1	6,215.4	סך הכל

יתרות ליום 31 בדצמבר 2017

סך הפעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח								
9,956.6	1,379.7	5.0	909.9	813.9	1,609.0	9.9	5,229.2	סיכון אשראי - חשיפות אשראי
147.1	147.1	-	-	-	-	-	-	סיכון אשראי - אג"ח
15.0	12.8	-	-	0.1	0.8	-	1.3	סיכון אשראי - צד נגדי (OTC)
762.2	0.1	0.3	73.7	69.0	178.1	4.2	436.8	סיכון אשראי - חוץ מאזני
16.5	16.5	-	-	-	-	-	-	סיכון CVA
10,897.4	1,556.2	5.3	983.6	883.0	1,787.9	14.1	5,667.3	סך סיכון אשראי
-	-	-	-	-	-	-	-	סיכון סליקה
20.9	20.9	-	-	-	-	-	-	סיכון שוק
1,037.0	98.6	-	46.7	65.3	207.5	18.8	600.1	סיכון תפעולי
11,955.3	1,675.7	5.3	1,030.3	948.3	1,995.4	32.9	6,267.4	סך הכל

* מתייחס למגזרי פעילות פיקוחיים כהגדרתם בהוראות חוזר בנק ישראל מיום 3 בנובמבר 2014.

דוח תנועה בחשיפות לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון ברבעון 1 של 2018

שינוי בחשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	שינוי בונסי סיכון	סוג החשיפה
במיליוני ש"ח										
										יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
95.0	(92.5)	187.5	-	-	-	-	-	37.6	11,955.3	ריבוסת
(33.6)	-	-	(33.6)	-	-	-	-	(1.0)	37.6	יישיות סקטור ציבורי
8.6	-	(165.0)	-	173.6	-	-	-	54.0	(1.0)	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	54.0	חברות נ"ע
444.8	-	-	-	-	-	444.7	0.1	382.9	382.9	תאגידים
0.5	-	-	-	-	-	0.5	-	0.5	0.5	בביטחון מל"ן מסחרי
285.4	-	-	-	-	285.0	(0.9)	1.3	79.7	79.7	קמעונים ליחידים
(47.6)	-	-	-	-	(46.1)	1.7	(3.2)	(42.2)	(42.2)	עסקים קטנים
0.4	-	-	(1.0)	-	1.5	(0.1)	-	0.7	0.7	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
25.0	17.5	-	-	-	-	(2.2)	-	37.4	37.4	בסיס אחרים
778.5	(75.0)	22.5	(1.0)	140.0	240.4	443.7	(1.8)	549.6	549.6	סך כל השי"ם בסיכון האשראי
-	-	-	-	-	-	-	-	0.4	0.4	שי"ם בסיכון שוק
-	-	-	-	-	-	-	-	18.1	18.1	שי"ם בסיכון התפעולי
								12,523.4	12,523.4	יתרת סגירה ליום 31 במרס 2018

(1) לאחר הפרשה להפסדי אשראי, לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולאחר הפחתת ביטחונות

דוח תנועה בחשיפות לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון ברבעון 1 של 2017

שינוי בחשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	שינוי בונטי סיכון	סוג החשיפה
במיליוני ש"ח										
									11,722.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
40.9	(90.4)	131.3	-	-	-	-	-	-	26.2	ריבונות
(16.9)	-	-	-	(15.6)	-	(1.3)	-	-	(8.2)	יישיות סקטור ציבורי
(153.9)	-	58.6	-	(212.5)	-	-	-	-	(94.5)	תאגידים בנקאיים
36.6	-	-	-	-	-	61.8	(25.2)	-	97.8	תאגידים
(4.2)	-	-	-	-	-	(4.2)	-	-	(3.1)	בביטחון מל"ן מסחרי
177.2	-	-	-	-	184.5	(3.9)	(3.4)	-	58.6	קמעונאים ליחידים
1.0	-	-	-	-	7.6	2.5	(9.1)	-	(4.2)	עסקים קטנים
(5.2)	-	-	(1.5)	-	(4.4)	0.7	-	-	(3.2)	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.6	איגוח
(22.4)	(20.5)	-	-	-	-	(5.5)	-	3.6	5.4	בסיסים אחרים
53.1	(110.9)	189.9	(1.5)	(228.1)	187.7	50.1	(37.7)	3.6	78.4	סך כל השינוי בסיכון האשראי
									41.5	שינוי בסיכון שוק
									(23.0)	שינוי בסיכון התפעולי
									11,818.9	יתרת סגירה ליום 31 במרס 2017

דוח תנועה בחשיפות לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון בשנת 2017

שינוי בחשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	שינוי בונטי סיכון	סוג החשיפה
במיליוני ש"ח										
									11,722.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
(150.8)	(298.2)	147.4	-	-	-	-	-	-	29.3	ריבונות
(45.1)	-	-	-	(43.8)	-	(1.3)	-	-	(22.5)	יישיות סקטור ציבורי
51.6	-	147.6	-	(96.0)	-	-	-	-	(18.5)	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע
34.8	-	-	-	-	-	57.6	(22.8)	-	147.4	תאגידים
4.4	-	-	-	-	-	4.4	-	-	7.7	בביטחון נדל"ן מסחרי
581.5	-	-	-	-	588.2	(4.2)	(2.5)	-	152.6	קמעונאים ליחידים
(46.6)	-	-	-	-	(47.3)	6.4	(5.7)	-	(45.9)	עסקים קטנים
(0.1)	-	-	(4.8)	-	4.3	0.4	-	-	2.0	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
(47.7)	(43.9)	-	-	-	-	(15.8)	-	12.0	15.8	בסיסים אחרים ⁽¹⁾
382.0	(342.1)	295.0	(4.8)	(139.8)	545.2	47.5	(31.0)	-	267.9	סך כל השינוי בסיכון האשראי
									(28.6)	שינוי בסיכון שוק
									(6.0)	שינוי בסיכון התפעולי
									11,955.3	יתרת סגירה ליום 31 בדצמבר 2017

(1) לאחר הפרשה להפסדי אשראי, לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולאחר הפחתת ביטחונות

טבלה 3א' - השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף

31 ליום בדצמבר 2017	31 ליום במרס 2017	31 ליום במרס 2018	
במיליוני ש"ח			
21,273.6	20,980.0	21,957.8	סך הבעים בהתאם לדוחות הנספיים המאוחדים
18.1	27.4	15.9	התאמות בגין מכשירים פיננסיים גזרים
1,312.5	1,405.2	1,271.5	התאמות בגין פריטים חוץ מאז נים (המרה של החשיפות החוץ מאז נות לסכומים שווי ערך אשאי)
113.4	99.2	115.4	התאמות אחרות
22,717.6	22,511.8	23,360.6	חשיפה לצורך יחס המינף

טבלה 3ב' - יחס המינוף בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218

31 ליום בדצמבר 2016	31 ליום במרס 2017	31 ליום במרס 2018	
במיליוני ש"ח			
			חשיפות מאזניות
21,372.6	21,064.0	22,049.4	בעים במאזן (למעט גזרים ועסקאות מימון פירות ערך, אך לרבות בטחונות)
-	-	-	(סכומים בגין בעים שסכו בקביעת הון רובד 1)
21,372.6	21,064.0	22,049.4	סך חשיפות מאז נות (למעט בגין גזרים ועסקאות מימון פירות ערך)
			חשיפות בגין נגזרים
14.4	15.2	23.8	עלות השחלוף הק שורה לכל העסקאות בגין גזרים (לדוגמא: לא אחר הפחתת בטחון משת ה במד ומן כ שיר)
18.1	27.4	15.9	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הק שורה לכל העסקאות בגין גזרים
-	-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שמת ס בגין גזרים, שסכו מה בעים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לצירור
-	-	-	(נכויים של בעי חייבים בגין בטחון משת ה במד ומן שמתן בעסקאות בעזרים)
-	-	-	(רגל צד גדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)
-	-	-	סכום קוב אפקטיבי מתואם של גזרי אשאי שבתבו
-	-	-	קזיזים קובים אפקטיביים מתואמים ונכוי תוספות בגין גזרי אשאי שבתבו)
32.5	42.6	39.7	סך חשיפות בגין גזרים
-	-	-	חשיפות בגין עסקאות מימון פירות ערך
-	-	-	סך חשיפות בגין עסקאות מימון פירות ערך
			חשיפות חוץ מאזניות אחרות
5,980.4	5,948.4	6,068.9	חשיפה חוץ מאז נות בערך קוב ברוטו
(4,867.9)	(4,543.2)	(4,797.4)	(התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשאי)
1,312.5	1,405.2	1,271.5	פריטים חוץ מאז נים
			הון וסך החשיפות
1,316.2	1,262.0	1,315.1	הון רובד 1
22,717.6	22,511.8	23,360.6	סך החשיפות
5.79%	5.61%	5.63%	יחס מינף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינף המימאלי בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218

טבלה 4: סיכון אשראי – דרישות גילוי כלליות לכל התאגידים הבנקאיים

סיכון האשראי הינו הסיכון שלוה או צד נגדי, לא יעמוד בהתחייבותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכונים האשראי ומגבלות החשיפה לגבי לווים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים, בהתאם לנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין 311.

במסגרת יישום הוראות באזל, מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים אשראי.

להרחבה בנושא סיכון האשראי וניהולו ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

חשיפות אשראי למשקי בית

כללי

הצרכים הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת למעשה את תיאבון הסיכון של הנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי, תואם פעילות זהירה, תואם לדרישות הפיקוחיות ותואם להיקף פעילות הבנק ולצביונו.

להלן פרטים על סיכון האשראי לאנשים פרטיים לא כולל הלוואות לדירור:

שינוי לעומת	יתרה ליום			סיכון אשראי מאזני
	31.12.17	31.3.17	31.3.18	
%-ב	במיליוני ש"ח			
(6.1%)	640.8	613.4	601.9	עו"ש
4.7%	1,328.1	1,232.3	1,391.1	כרטיסי אשראי
3.8%	6,918.4	6,620.4	7,179.1	הלוואות
3.2%	8,887.3	8,466.1	9,172.1	סך הכל סיכון אשראי מאזני
				סיכון אשראי חוץ מאזני
3.6%	1,475.4	1,436.0	1,528.3	מסגרת עו"ש
5.8%	2,625.0	2,376.6	2,777.6	מסגרת כרטיסי אשראי
(23.5%)	763.5	984.0	583.9	התחייבויות אחרות
0.5%	4,863.9	4,796.6	4,889.8	סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני
2.3%	13,751.2	13,262.7	14,061.9	סיכון אשראי כולל
5.6%	8,504.7	8,256.9	8,983.3	ממוצע סיכון אשראי מאזני

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים (לא כולל הלוואות לדירור)

שינוי לעומת	יתרה ליום			סיכון אשראי פגום
	31.12.17	31.3.17	31.3.18	
%-ב	במיליוני ש"ח			
(11.7%)	34.1	30.1	34.4	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
(13.9%)	101.0	87.0	99.9	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
(13.3%)	135.1	117.1	134.3	סך הסיכון האשראי הבעייתי*
1.9%	5.4	5.5	19.7	90 ימים או יותר

פרטים נוספים על מאפייני האשראי למשקי בית ראה בדו"ח הדירקטוריון בפרק "סיכונים בתיק הלוואות למשקי בית"

מימון ממונף - Leveraged Finance

ליום 31 במרס 2018 ו 31 במרס 2017 אין לבנק החשיפה מאזנית בגין עסקאות בגין אשראי לרכישת אמצעי שליטה. ליום 31 במרס 2018 סך כל החשיפה החוץ מאזנית בגין עסקאות הוניות ממונפות הסתכם בכ- 11 מיליון ₪ (אין חשיפה חוץ מאזנית ליום 31 במרס 2017).

ליום 31 במרס 2017 ו-2018 אין חשיפה מאזנית למימון ממונף.

להרחבה בנושא מימון ממונף ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

עסקאות סינדיקציה ורכישה של אשראי

עסקת סינדיקציה הינה עסקה בה קיימת התאגדות של מספר גופים פיננסיים – בנקים ו/או גופים מוסדיים - להענקת אשראי במשותף ללווה יחיד. עסקה מסוג זה מאורגנת ומנוהלת ע"י חתם - הגורם המארגן, שהוא לרוב בנק או גוף מוסדי. בעסקה מסוג זה פונה המארגן לגופים פיננסיים שונים בהזמנה להצטרף לעסקת המימון. הסכמתם מעוגנת בהסכם בין המממנים המגובש ע"י המארגן ובהסכם מימון מול הגורם הלווה. הגורם המארגן, מתפעל גם את העסקה במהלך חייה.

הבנק נקשר במס' עסקאות אשראי מסוג סינדיקציה בסך כולל של כ- 278.5 מ' ₪ (31 בדצמבר 2017 – 253.7 מ' ₪) עיקר האשראי ניתן בשותפות עם גוף מוסדי על פי תנאי מכרז החשב הכללי במשרד האוצר להעמדת הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה.

במהלך עסקים שוטף הבנק מבצע עיסקות רכישה של אשראי לזמן קצר. היקף הביצוע של עיסקות אלו במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 הסתכם בכ- 0.9 מיליארד ₪ (בתקופה המקבילה אשתקד כ- 0.7 מיליארד ₪).

ניהול סיכונים סביבתיים

להרחבה בנושא ניהול סיכונים סביבתיים ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 31 במרס 2018, יש קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סיכון האשראי הבעייתי הסתכם ביום 31 במרס 2018 ב 377.1 -מיליון ש"ח בהשוואה ל 373.1 -מיליון ₪ ביום 31 בדצמבר 2017 יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל לציבור הסתכם ביום 31 בדצמבר 2017 ב 1.7 -בהשוואה ל 1.9% -ביום 31 בדצמבר 2017 השיעור הנמוך של החובות הבעייתיים מכלל משקי הבית משקף בעיקר את איכות הלווים בקרב אוכלוסיית מערכת הביטחון.

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017			יתרה ליום 31 במרס 2017			יתרה ליום 31 במרס 2018			
חץ	מאזני	כולל	חץ	מאזני	כולל	חץ	מאזני	כולל	
במיליוני ש"ח									
137.6	7.1	130.5	91.2	1.5	89.7	133.9	3.7	130.2	סיכון אשראי פגום
85.9	-	85.9	65.0	-	65.0	80.6	-	80.6	סיכון אשראי חזות
149.6	12.3	137.3	160.4	16.2	144.2	132.7	8.8	123.9	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
373.1	19.4	353.7	316.6	17.7	298.9	347.2	12.5	334.7	סך סיכון אשראי בעייתי*
		23.4			18.2			19.7	* צו ה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום או יותר

נכסים שאינם מבצעים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017			יתרה ליום 31 במרס 2017			יתרה ליום 31 במרס 2018			
חץ	מאזני	כולל	חץ	מאזני	כולל	חץ	מאזני	כולל	
במיליוני ש"ח									
111.4	-	111.4	71.2	-	71.2	112.6	-	112.6	חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	שבזק על בסיס פרטני
111.4	-	111.4	71.2	-	71.2	112.6	-	112.6	שבזק על בסיס קבוצתי
									סך הכל בסיס שאינם מבצעים

שינויים בחובות פגומים- במיליוני ₪

לשנת	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2017	2018	
			במיליוני ש"ח
97.3	97.3	127.7	יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
89.6	21.3	17.5	סווגו כחובות פגומים
(35.3)	(19.2)	(12.8)	גביית חובות פגומים
(23.9)	(12.3)	(4.7)	מחיקות חשבונאיות
127.7	87.1	127.7	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

ליזם 31 בדצמבר 2017	ליזם 31 במרס 2017	ליזם 31 במרס 2018	
0.96%	0.67%	0.92%	שיעור יתרת אשראי פגום לציבור מיתרת האשראי לציבור
0.16%	0.14%	0.14%	שיעור יתרת אשראי שאים פגום לציבור שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.29%	1.07%	1.31%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
135.16%	159.24%	142.76%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי הפגום לציבור
1.93%	1.68%	1.74%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.54%	0.34%	0.38%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
0.30%	0.49%	0.08%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
21.55%	50.40%	6.06%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי בגין אשראי לציבור
1.11%	0.82%	1.06%	שיעור חבות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור

בשנת 2017 חל גידול בהיקף ההפרשה להפסדי אשראי הנובע מגידול בהיקף החובות הבעייתיים ובעיקר חובות עיסקיים קטנים. המדדים המשקפים את היקף ההוצאה עלו בהתאם. החלק הארי של ההוצאה מיוחס לחובות המטופלים באופן קבוצתי ומתבטא בגידול בהיקף החובות שנמחקו חשבונאית ובשיעור מתון יותר במדדים המשקפים את יתרת ההפרשה.

זיהוי וסיווג חובות פגומים

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, סוג מקור החזר, מצב הביטחונות ועוד. בהתאם למדיניות זו, הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים, על פיהם הוא מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, פיגור, נחות פרטני או פגום/נחות קבוצתי.

חוב מסווג כפגום/נחות קבוצתי - חוב אשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'. בכל מקרה חוב מסווג כחוב פגום או נחות קבוצתי כאשר הקרן או הרבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. לצורך כך הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות רבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע"). כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקין 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות.

חוב מסווג כחוב נחות פרטני כאשר האשראי אינו מוגן באופן מספק ע"י השווי הנוכחי המבוסס של הבטחונות ו/או יכולת התשלום של החייב, באופן שקיימת אפשרות ברורה שהבנק יספוג הפסד מסוים בגין אשראי זה, אם לא יחול שיפור ביכולת הפירעון של הלווה.

חוב מסווג כחוב בהשגחה מיוחדת כאשר לאשראי חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הבנק. סיווג השגחה מיוחדת כולל חובות (לרבות אגרות חוב ונכסים אחרים) הנמצאים בפיגור כאשר הקרן או הרבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר, או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים.

החל מיום 1 ביולי 2017 מיישם הבנק את העדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים בנושא "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי".
העדכון מתייחס בעיקר לסיווג של חוב, הגדרת חוב פגום ומדידת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי. קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשהסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה (highly probable) מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר: החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים (כגון: בטוחות, תמיכה של ערב, מימון מחדש על ידי צד שלישי).
בין היתר, כלל הקובץ שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני.
מקור החזר ראשוני - מקור מזומנים יציב לאורך זמן (sustainable) אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב ואשר חייב להיות מופרד במפורש או במהות לכיסוי החוב. בקובץ השאלות והתשובות הובהר כי ככלל, כדי שמקור החזר יוכר כמקור החזר ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפירעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם.

הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011, מיישם הבנק, את הוראת הדיווח לציבור בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" המאמצת את תקני החשבונאות האמריקאים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב.

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כבעייתיים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. כמו כן, הבנק קבע מדיניות למדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי.
ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית".

ההפרשה הפרטנית, הרלוונטית לחובות בעייתיים בסיווג פגום, נעשית בהתבסס על הערכות ההנהלה לגבי הפסדים הגלומים בתיק האשראי המאזני והחוץ מאזני. הפרשה זו נאמדת באמצעות הפער שבין יתרת החוב הרשומה לבין הערך הנוכחי של התקבולים הצפויים לפירעון החוב, או השווי ההוגן של הבטוחות.

אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב, המתבססת על מגוון מקורות החזר הרלוונטיים, לרבות פעילותו העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה, מקורות פרעון פרטיים וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים, מחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה כי הינם סבירים במועד ההערכה, אולם, מטבע הדברים, אין ודאות כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו.

בנוסף, הבנק בוחן את החובות ומבצע מחיקה חשבונאית בחובות אשר עומדים בתנאי המחיקה החשבונאית.

ההפרשה הקבוצתית, הרלוונטית לכלל החובות שלא סווגו כפגומים, מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית, הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי בגין סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מחושבת על בסיס שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים בגין התקופה החל משנת 2011 בהתאם לכך, קביעת ההפרשה בשנת 2017 נסמכת, בין היתר, על שיעורי המחיקות בשש השנים האחרונות והרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2017 תוך חלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי.

הבנק משתמש בממוצע שיעורי הפסד ההיסטוריים בענפי המשק השונים בטווח השנים כאמור לעיל או ממוצע תוך מתן משקל עודף לנתוני השנה האחרונה, הגבוה מהשניים. בנוסף, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות בקשר לאשראי לציבור הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים (התאמות איכותיות) בהיעדר מידע סטטיסטי רחב הבנק משתמש במידע הסטטיסטי שנצבר בחברה האם באשר לממוצעי הפסד הענפיים למעט במספר מועט של ענפים וענף פרטיים בכללם, בהם המידע הנוצר בבנק מייצג את אוכלוסיית החייבים בבנק באופן נאות.

לעניין זה, בקשר לאשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי, למעט סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית, נקבע כי שיעור ההתאמות האיכותיות בגין גורמים איכותיים הרלוונטיים לסיכוי הגביה לא יפחת מ- 0.75% מיתרת האשראי המאזני שאינו בעייתי, לאנשים פרטיים במועד הדיווח וזאת לאור חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 19 בינואר 2015 לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים". בנקים ששיעור הפסד השנתי שלהם נמוך מ- 0.3% - בכל אחת מחמש השנים שהסתיימו במועד הדיווח, רשאים לשקול לעשות שימוש בהתאמות בגין גורמים סביבתיים בשיעור של לא פחות מ- 0.5% הבנק פועל בהתאם לאישור שנתקבל מבנק ישראל במסגרת המותר לבנקים בעלי שיעור הפסד שנתי נמוך כאמור.

בהלוואות לדיור מחושבת הפרשה מזערית לחובות מסופקים לפי נוסחה שקבע המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי ההפסד גדלים ככל שמעמיק הפיגור. כמו כן, על יתרת ההלוואות לדיור שאין בהן פיגור מבוצעת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשיעור שלא יפחת מ-0.35% מיתרת ההלוואות האמורות למועד הדיווח.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, החל מיום 1 ביולי 2015 קבע הבנק כי לאשראי שניתן במסגרת קרנות מדינה לעידוד עסקים קטנים ובינוניים, המובטח בערבות מדינה, נמדד במסלול הקבוצתי ונמצא בפיגור של מ 150 יום ועד שנתיים, יינתן מקדם מחיקה חשבונאי המתאים לשיעור מימוש הערבות בתקופה. לאחר תקופה זו תמחק יתרת החוב הרשומה במלואה. ההפרשה בגין חובות מובטחים כאמור, הנמדדים במסלול פרטני, מותאמת לשיעור המימוש האמור.

סך כל חשיפות האשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 31 במרס 2017		ליום 31 במרס 2018		
יתרת החשיפה לפני חשיפת סיכון	יתרת החשיפה לפני חשיפת סיכון	יתרת החשיפה לפני חשיפת סיכון	יתרת החשיפה לפני חשיפת סיכון	יתרת החשיפה לפני חשיפת סיכון	יתרת החשיפה לפני חשיפת סיכון	
אשראי ברוטו ממוצעת (1)	אשראי ברוטו ממוצעת (1)	אשראי ברוטו ממוצעת (1)	אשראי ברוטו ממוצעת (1)	אשראי ברוטו ממוצעת (1)	אשראי ברוטו ממוצעת (1)	סוג החשיפה
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
19,630.0	20,093.6	18,297.0	19,300.8	19,913.0	20,515.7	הלוואות
1,174.0	966.7	1,511.0	1,398.1	1,140.0	1,205.3	אגרות חוב
38.0	32.5	34.0	42.6	38.0	39.7	עסקאות (OTC)
6,022.0	5,980.6	5,697.0	5,948.5	6,017.0	6,069.3	חשיפות חוץ מאזנות
374.0	357.7	397.0	383.0	369.0	382.7	בסיסי אחרים
27,238.0	27,431.1	25,936.0	27,073.0	27,477.0	28,212.7	סה"כ חשיפת אשראי ברוטו

(1) חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת חושבה כממוצע החשיפות לתחילת השנה ולסופי הרבעונים.

התפלגות חשיפות לפי אזור גיאוגרפי - כל פעילות הבנק הינה בישראל בלבד.

החשיפה למדינות זרות (1)

במסגרת המוצרים והשירותים הניתנים בבנק, מתקיימת פעילות פקטורינג ומימון מיוחד המשמשות כפלטפורמה להרחבת סל המוצרים והשירותים וכבסיס להרחבת פעילות האשראי בקרב הלקוחות הפעילים במגזר העסקי. עיקר חשיפת הבנק למדינות זרות הינה בגין פעילות זו המובטחת בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

חלק א - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (במיליוני ש"ח)(4)*,

ליום 31 במרס 2018

המדינה	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (3),(2)		חשיפה מאזנית מעבר לגבול (2)		לפרעון מעל שנה
	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	לפרעון עד שנה	
ספרד	5.3	1.7	2.7	-	5.3	-	
איטליה	6.7	-	1.3	-	6.7	-	
פורטוגל	1.4	-	-	-	1.4	-	
הודו	47.6	8.5	15.6	-	47.6	-	
בריטניה	44.4	4.1	9.0	-	44.4	-	
אחרות	352.1	5.9	70.7	-	352.0	0.1	
סך כל החשיפות למדינות זרות	457.5	20.2	99.3	-	457.4	0.1	
סך החשיפות למדינות LDC	163.9	8.8	24.3	-	163.8	0.1	

ליום 31 במרס 2017

המדינה	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (3),(2)		חשיפה מאזנית מעבר לגבול (2)		לפרעון מעל שנה
	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	לפרעון עד שנה	
ספרד	8.2	-	5.2	-	8.2	-	
איטליה	28.0	-	1.2	-	28.0	-	
פורטוגל	2.1	0.4	-	-	2.1	-	
אירלנד	0.5	-	0.7	-	0.5	-	
יוון	1.1	-	-	-	1.1	-	
הודו	12.2	-	52.6	-	12.2	-	
בריטניה	95.2	-	11.6	-	95.2	-	
אחרות	276.6	2.7	73.6	-	276.5	0.1	
סך כל החשיפות למדינות זרות	423.9	3.1	144.9	-	423.8	0.1	
סך החשיפות למדינות LDC	60.0	0.1	60.9	-	59.9	0.1	

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

חלק א (המשך) - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (במיליוני ש"ח)(4)*:

ליום 31 בדצמבר 2017

המדינה	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)		חשיפה מאזנית מעבר לגבול (2)		לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	סיכון אשראי מאזני בעייתי	חובות פגומים	לאחרים
	חשיפה מאזנית		חשיפה חוץ מאזנית		חשיפה מאזנית								
	מערב	לגבול	מערב	לגבול	מערב	לגבול							
ספרד	-	2.6	-	3.8	-	2.6	-	2.6	-	3.8	-	-	2.6
איטליה	-	8.9	-	1.2	-	8.9	-	8.9	-	1.2	-	-	8.9
פורטוגל	-	1.5	-	-	-	1.5	-	1.5	-	-	-	-	1.5
יוון	-	0.1	-	-	-	0.1	-	0.1	-	-	-	-	0.1
הודו	-	52.4	-	18.3	-	52.4	-	52.4	-	18.3	1.8	-	52.4
בריטניה	45.5	26.3	-	11.3	-	71.8	-	26.3	-	11.3	0.2	-	71.8
אחרות	0.1	229.8	-	75.2	-	229.9	-	229.8	-	75.2	5.9	-	229.9
סך כל החשיפות למדינות זרות	45.6	321.6	-	109.8	-	367.2	-	321.6	-	109.8	7.9	-	367.2
סך החשיפות למדינות LDC	-	105.9	-	25.7	-	105.9	-	105.9	-	25.7	4.0	-	105.9

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח. הערות לטבלה ראה בעמוד הבא

חלק ב – מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון לפי הנמוך.

בימים 31 במרס 2018 ו-2017 וביום 31 בדצמבר 2017 לא קיימת חשיפה למדינות זרות שכל אחת מהן הינה בין 0.75% ובין 1% מסך הנכסים בבנק או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.

חלק ג – מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות *

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

31 במרס

2018

יזון	פורטוגל	פורטו ריקו	סכום החשיפה בתחילת תקופה
0.1	1.5	3.8	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
(0.1)	(0.1)	(1.4)	חשיפות שהתווספו
-	-	0.9	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
-	-	-	סכום החשיפה בסוף תקופה
-	1.4	3.3	

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

2017

יזון	פורטוגל	פורטו ריקו	אילנד	סכום החשיפה בתחילת תקופה
-	2.0	1.8	0.8	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	(0.3)	2.6	(0.3)	חשיפות שהתווספו
1.1	0.4	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
-	-	-	-	סכום החשיפה בסוף תקופה
1.1	2.1	4.4	0.5	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017

יזון	פורטוגל	פורטו ריקו	אילנד	סכום החשיפה בתחילת תקופה
-	2.0	1.8	0.8	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	(0.5)	-	(0.1)	חשיפות שהתווספו
0.1	-	2.0	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
-	-	-	-	סכום החשיפה בסוף תקופה
0.1	1.5	3.8	0.7	

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

הערות לעמודים 34 עד 36

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, ביטחונות נזילים וניגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוזק מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ולשל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, איטליה, יזון וספרד.

התפלגות חשיפות לפי סוג ענף או צד נגדי לפני הפרשה להפסדי אשראי ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי

יתרות ליום 31 במרס 2018

סך הנל חשיפת אשראי ברוטו	חשיפות			הלוואות	סוג החשיפה
	ונסים אחרים	חוץ מאזניות (1)	נגזרים (OTC)		
					במיליוני ש"ח
5,512.7	-	9.6	-	1,098.4	4,404.7
214.4	-	13.1	-	35.1	166.2
2,240.7	-	0.2	34.6	48.0	2,157.9
3,609.6	-	775.5	0.4	23.8	2,809.9
57.1	-	4.6	-	-	52.5
14,289.6	-	4,892.4	4.4	-	9,392.8
1,807.8	-	373.9	0.3	-	1,433.6
98.1	-	-	-	-	98.1
382.7	382.7	-	-	-	-
28,212.7	382.7	6,069.3	39.7	1,205.3	20,515.7
					סך הכל

(1) לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי

יתרות ליום 31 במרס 2017

סה"נ חשיפת אשראי ברוטו	חשיפות			הלוואות	סוג החשיפה
	ונסים אחרים	חוץ מאזניות (1)	נגזרים (OTC)		
					במיליוני ש"ח
5,746.2	-	4.6	-	1,216.7	4,524.9
282.8	-	51.9	-	35.9	195.0
2,026.1	-	0.2	35.2	120.9	1,869.8
3,131.1	-	738.9	1.0	24.6	2,366.6
52.8	-	8.0	-	-	44.8
13,462.8	-	4,799.2	6.4	-	8,657.2
1,896.5	-	345.7	-	-	1,550.8
91.7	-	-	-	-	91.7
383.0	383.0	-	-	-	-
27,073.0	383.0	5,948.5	42.6	1,398.1	19,300.8
					סך הכל

(1) לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי

התפלגות חשיפות לפי סוג ענף או צד נגדי לפני הפרשה להפסדי אשראי ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי המשך

יתרות ליום 31 בדצמבר 2017

סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	חשיפות			אגרות חוב	הלוואות	סוג החשיפה
	נכסים אחרים	חוץ מאזניות (1)	נגזרים (OTC)			
						במיליוני ש"ח
5,449.5	-	8.0	-	859.3	4,582.2	ריבונות
250.2	-	52.4	-	35.4	162.4	יישויות סקטור ציבורי
2,232.1	-	0.2	25.6	48.0	2,158.3	תאגידים בקא"ם
3,154.2	-	680.2	0.6	24.0	2,449.4	תאגידים
57.4	-	4.7	-	-	52.7	בביטחון מל"ן מסחרי
13,972.9	-	4,868.1	6.1	-	9,098.7	קמעונים ליחידים
1,859.4	-	367.0	0.2	-	1,492.2	עסקים קטנים*
97.7	-	-	-	-	97.7	בגין משכנתאות לדיור
357.7	357.7	-	-	-	-	עיסים אחרים
27,431.1	357.7	5,980.6	32.5	966.7	20,093.6	סך הכל

יתרות לפי תקופה חוזית לפירעון
פיצול התיק לפי התקופה לפירעון ולפי סוגי חשיפות אשראי עיקריות (1)

ליום 31 במרס 2018

תקופה לפירעון	הלוואות	אגרות חוב	חשיפות חוץ		סכום כולל
			מאזני (OTC)	נכסים אחרים	
					במיליוני ש"ח
לפי דרישה ועד שנה	9,693.7	198.3	5,206.4	204.3	15,321.4
מעל שנה ועד חמש	5,767.3	408.8	243.1	-	6,423.6
מעל חמש שנים	4,915.8	598.2	619.8	-	6,150.4
ללא מועד פירעון	138.9	-	-	178.4	317.3
סכום כולל	20,515.7	1,205.3	6,069.3	382.7	28,212.7

ליום 31 במרס 2017

תקופה לפירעון	הלוואות	אגרות חוב	חשיפות חוץ		סכום כולל
			מאזני (OTC)	נכסים אחרים	
					במיליוני ש"ח
לפי דרישה ועד שנה	9,581.4	4.1	4,685.3	185.0	14,482.9
מעל שנה ועד חמש	5,308.5	799.4	179.6	-	6,295.6
מעל חמש שנים	4,317.4	594.6	1,083.6	-	6,003.0
ללא מועד פירעון	93.5	-	-	198.0	291.5
סכום כולל	19,300.8	1,398.1	5,948.5	383.0	27,073.0

יתרות לפי תקופה חוזית לפירעון
 פיצול התיק לפי התקופה לפירעון ולפי סוגי חשיפות אשראי עיקריות (1) - המשך

ליום 31 בדצמבר 2017

תקופה לפירעון	הלוואות	אגרות חוב	חשיפות חוץ מאזני	נגזרים (OTC)	נכסים אחרים	סכום כולל
במיליוני ש"ח						
לפי דרישה ועד שנה	9,705.0	144.2	4,983.7	18.7	199.1	15,050.7
מעל שנה ועד חמש	5,599.7	445.3	216.1	6.6	-	6,267.7
מעל חמש שנים	4,664.7	377.2	780.8	7.2	-	5,829.9
ללא מועד פרעון	124.2	-	-	-	158.6	282.8
סכום כולל	20,093.6	966.7	5,980.6	32.5	357.7	27,431.1

(1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.

ליום 31 במרס 2018

		חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)			
		הפסדי אשראי (4)								
יתרת הפרשה הפסדי להפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי חשבונאות נטו	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הנל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הנל	ציבור - מסחרי	
										מחיקות חשבונאות נטו
2.8	(0.4)	(0.6)	4.1	7.6	122.1	144.7	7.6	134.7	144.8	חקלאות
-	-	-	-	-	15.9	20.0	-	20.2	20.3	כרייה וחציבה
20.1	0.5	0.7	17.0	32.7	955.8	1,133.0	32.7	1,067.9	1,155.6	תעשייה
10.5	(0.6)	1.2	9.8	17.0	497.5	786.3	17.0	710.7	786.4	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.7	(0.2)	(0.1)	0.1	0.1	187.4	197.7	0.1	182.5	197.7	בינוי ונדל"ן - נדל"ן
0.5	-	0.1	0.1	0.5	93.8	111.2	0.5	137.1	138.7	אספקת חשמל ומים
51.5	1.1	8.0	44.7	96.7	1,332.3	1,491.1	96.7	1,326.6	1,491.9	מסחר
										בתי מלון שרותי הארחה ואוכל
5.4	1.0	0.9	7.2	15.5	119.9	149.6	15.5	122.1	149.8	תחבורה ואחסנה
3.2	(0.7)	(0.5)	2.1	6.1	193.7	223.3	8.6	213.9	233.4	מידע ותקשורת
3.3	0.9	(1.4)	4.1	14.5	302.7	378.9	14.5	282.9	378.9	שרותים פיננסיים
1.3	-	0.5	1.3	1.7	33.2	46.0	1.7	36.5	46.0	שרותים עסקיים אחרים
3.6	0.5	1.0	4.4	11.7	275.0	415.1	11.7	360.7	415.1	שרותים ציבוריים וקהילתיים
2.8	(0.1)	0.3	1.9	4.4	354.9	443.3	4.4	417.2	443.3	סך הנל מסחרי
105.7	2.0	10.1	96.8	208.5	4,484.2	5,540.2	211.0	5,013.0	5,601.9	אנשים פרטיים
2.2	(0.1)	0.1	0.2	1.9	298.1	298.1	1.9	288.2	298.1	הלוואות לדיור
										אנשים פרטיים - אחר
80.3	0.8	2.3	34.4	134.3	9,172.1	14,061.9	134.3	13,513.6	14,069.2	סך הנל ציבור - פעילות בישראל
188.2	2.7	12.5	131.4	344.7	13,954.4	19,900.2	347.2	18,814.8	19,969.2	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	2,159.4	2,159.4	-	2,243.2	2,243.2	ממשלה בישראל
-	-	-	-	-	58.5	68.1	-	1,166.5	1,166.5	סך הנל פעילות בישראל
188.2	2.7	12.5	131.4	344.7	16,172.3	22,127.7	347.2	22,224.5	23,378.9	

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 16,172.3 מיליון ש"ח, 1,205.3 מיליון ש"ח, 23.8 מיליון ש"ח, 5,977.5 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי כולל לפי ענפי משק (המשך)

במיליוני ש"ח

ליום 31 במרס 2017

		חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)					
		הפסדי אשראי (4)										
יתרת הפרשה הפסדי להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות (הנוסות) בגין הפסדי אשראי			פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הנל	ביצוע בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הנל	
		פגום	אשראי	נטו								
3.2	0.2	0.5	5.2	8.8	127.0	146.9	8.8	123.3	146.9	ציבור - מסחרי		
0.1	(0.1)	-	-	0.9	23.4	26.9	0.9	26.4	27.4	חקלאות		
19.3	(1.4)	1.9	11.0	47.6	892.3	1,059.6	47.6	987.0	1,081.7	כרייה וחציבה		
6.2	(0.9)	(1.3)	5.3	17.7	330.9	573.3	17.7	514.6	573.3	תעשייה		
0.5	-	-	0.4	0.5	151.3	164.9	0.5	157.8	169.2	בינוי ונדל"ן - בינוי		
0.3	-	-	0.1	0.2	91.3	110.2	0.2	136.8	138.0	בינוי ונדל"ן - נדל"ן		
27.2	5.1	3.5	22.1	70.4	1,352.6	1,512.0	70.4	1,370.8	1,511.9	אספקת חשמל ומים		
4.6	8.1	0.6	4.6	15.3	144.1	182.4	15.3	148.7	182.7	מסחר		
3.2	0.6	0.6	1.9	4.9	183.0	213.6	7.5	208.5	224.4	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל		
2.3	0.7	0.1	1.3	8.7	203.6	312.7	8.7	287.0	312.7	תחבורה ואחסנה		
0.7	0.2	0.2	1.3	2.1	30.1	36.2	2.1	33.2	37.4	מידע ותקשורת		
3.2	0.8	0.6	2.9	10.1	286.8	411.5	10.1	359.0	411.5	שרותים פיננסיים		
1.6	0.1	-	2.2	4.7	365.3	470.5	4.7	450.9	470.5	שרותים עסקיים		
72.4	13.4	6.7	58.3	191.9	4,181.7	5,220.7	194.5	4,804.0	5,287.6	אחרים		
1.9	(0.1)	-	0.2	2.4	258.6	258.6	2.4	235.2	258.6	שרותים ציבוריים		
69.6	1.6	3.7	30.1	119.7	8,466.1	13,262.7	119.7	12,651.5	13,267.6	וקהילתיים		
143.9	14.9	10.4	88.6	314.0	12,906.4	18,742.0	316.6	17,690.7	18,813.8	סך הנל מסחרי		
-	-	-	-	-	1,868.8	1,868.8	-	2,025.2	2,025.2	אנשים פרטיים		
-	-	-	-	-	29.7	34.3	-	1,251.0	1,251.0	הלוואות לדיור		
143.9	14.9	10.4	88.6	314.0	14,804.9	20,645.1	316.6	20,966.9	22,090.0	אנשים פרטיים - אחר		
										סך הנל ציבור - פעילות בישראל		
										בנקים בישראל		
										ממשלה בישראל		
										סך הנל פעילות בישראל		

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 14,804.9 מיליון ש"ח, 1,402.4 מיליון ש"ח, 15.3 מיליון ש"ח, 5,867.4 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

ליום 31 בדצמבר 2017										
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)					
הפסדי אשראי (4)										
יתרת הפרשה הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	דירוג ביצוע אשראי (5)	בעייתי (6)	סך הכל
		הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום							
3.0	(0.5)	(0.4)	4.7	9.0	127.6	145.6	9.0	119.0	145.7	ציבור - מסחר
-	-	-	-	-	18.2	21.9	-	22.0	22.1	חקלאות
19.9	0.5	4.4	20.6	43.6	866.6	1,039.5	43.6	910.8	1,063.5	כר"ה וחציבה
8.7	(2.8)	(0.7)	9.1	15.6	411.7	650.6	15.6	578.3	650.5	תעשייה
0.6	-	0.1	0.2	0.5	167.7	180.7	0.5	172.3	180.8	בניו נדל"ן - בניו
0.4	-	0.1	-	0.1	103.9	122.3	0.1	148.8	150.1	בניו נדל"ן - נדל"ן
44.6	16.0	31.8	48.0	99.9	1,228.1	1,405.8	99.9	1,237.6	1,406.7	אספקת חשמל ומים
5.5	10.3	3.7	6.5	15.9	129.1	159.3	15.9	129.5	159.3	מסחר
3.0	1.3	1.1	1.5	6.5	192.8	222.3	9.3	208.0	232.6	בתי מלון שרתי
5.6	(2.2)	0.5	4.2	24.0	291.9	362.1	24.0	237.1	362.2	האדחה ואוכל
0.8	0.1	0.2	1.2	2.4	26.5	34.6	2.4	27.4	37.9	תחבורה ואחסנה
3.1	2.6	2.3	2.8	11.1	289.7	427.3	11.1	369.5	427.4	מדע ותקשורת
2.4	1.9	2.6	1.7	4.9	328.1	422.6	4.9	408.8	422.6	שרותים פנסיים
97.6	27.2	45.7	100.5	233.5	4,181.9	5,194.6	236.3	4,569.1	5,261.4	שרותים עסקיים
2.1	0.3	0.6	0.2	1.7	284.5	284.5	1.7	275.5	284.5	אחרים
78.7	9.7	20.9	34.1	135.1	8,887.3	13,751.2	135.1	13,244.3	13,756.7	שרותים ציבוריים
178.4	37.2	67.2	134.8	370.3	13,353.7	19,230.3	373.1	18,088.9	19,302.6	וקהילתיים
-	-	-	-	-	2,159.1	2,159.1	-	2,233.1	2,233.1	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	57.4	58.4	-	917.7	917.7	אנשים פרטיים
178.4	37.2	67.2	134.8	370.3	15,570.2	21,447.8	373.1	21,239.7	22,453.4	הלוואות ליד
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים -
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור -
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלה בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 15,570.2 מיליון ש"ח, 966.7 מיליון ש"ח, 14.4 מיליון ש"ח, 5,902.1 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

חשיפות אשראי לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי:

איכות אשראי ופיגורים של חובות (1)

במיליוני ש"ח

31 במרס 2018						פעילות לווים בישראל
(בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף			בעייתיים (2)			ציבורי - מסחרי
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים	
0.9	0.6	497.5	9.0	6.3	482.2	ביס'ומל"ן - ביס'
-	-	187.4	0.1	-	187.3	ביס'ומל"ן - פעילות במל"ן
0.3	-	33.2	1.3	0.4	31.5	שרותים פיננסיים
15.3	13.1	3,766.1	82.8	99.2	3,584.1	מסחרי אחר
16.5	13.7	4,484.2	93.2	105.9	4,285.1	סך הכל מסחרי
-	-	298.1	0.2	1.7	296.2	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
15.4	6.0	9,172.1	34.3	96.9	9,040.9	אנשים פרטיים - אחר
31.9	19.7	13,954.4	127.7	204.5	13,622.2	סך הכל ציבורי - פעילות בישראל
-	-	2,233.8	-	-	2,233.8	בנקים בישראל
-	-	33.6	-	-	33.6	ממשלת ישראל
31.9	19.7	16,221.8	127.7	204.5	15,889.6	סך הכל פעילות בישראל

31 במרס 2017						פעילות לווים בישראל
(בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף			בעייתיים (2)			ציבורי - מסחרי
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים	
1.7	0.7	330.9	5.3	5.9	319.7	ביס'ומל"ן - ביס'
-	-	151.3	0.4	0.1	150.8	ביס'ומל"ן - פעילות במל"ן
0.4	-	30.1	1.2	0.8	28.1	שרותים פיננסיים
21.0	12.0	3,669.4	49.9	113.2	3,506.3	מסחרי אחר
23.1	12.7	4,181.7	56.8	120.0	4,004.9	סך הכל מסחרי
-	-	258.6	0.2	2.2	256.2	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
17.1	5.5	8,466.1	30.1	87.0	8,349.0	אנשים פרטיים - אחר
40.2	18.2	12,906.4	87.1	209.2	12,610.1	סך הכל ציבורי - פעילות בישראל
-	-	1,868.8	-	-	1,868.8	בנקים בישראל
-	-	29.7	-	-	29.7	ממשלת ישראל
40.2	18.2	14,804.9	87.1	209.2	14,508.6	סך הכל פעילות בישראל

הערות לטבלאות ראה בעמוד הבא

31 בדצמבר 2017							פעילות לווים בישראל
מבוקר			בעייתיים (2)			ציבורי - מסחרי	
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים		
בפיגור של 30 ימים או יותר (5)	בפיגור של 90 ימים או יותר (4)						
1.2	0.9	411.7	8.7	5.5	397.5	ביטי ומל"ן - ביטי	
-	-	167.7	0.2	0.3	167.2	ביטי ומל"ן - פעילות במל"ן	
0.1	-	26.5	1.2	1.2	24.1	שרותים פיננסיים	
38.9	14.6	3,576.0	83.4	117.0	3,375.6	מסחרי אחר	
40.2	15.5	4,181.9	93.5	124.0	3,964.4	סך הכל מסחרי	
-	-	284.5	0.2	1.5	282.8	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
14.2	5.4	8,887.3	34.0	97.7	8,755.6	אנשים פרטיים - אחר	
54.4	20.9	13,353.7	127.7	223.2	13,002.8	סך הכל ציבורי - פעילות בישראל	
-	-	2,159.1	-	-	2,159.1	בנקים בישראל	
-	-	57.4	-	-	57.4	ממשלת ישראל	
54.4	20.9	15,570.2	127.7	223.2	15,219.3	סך הכל פעילות בישראל	

הערות:

- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית.
- מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- צוברים הכנסות ריבית. כל החובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

יתרת הפרשה פרטנית וקבוצתית להפסדי אשראי

במיליוני ₪

31 במרס 2017					31 במרס 2018					
בנקים וממשלות סך הכל	אשראי לציבור				בנקים וממשלות סך הכל	אשראי לציבור				
	סך הכל	פרטי	מסחרי	מסחרי		סך הכל	פרטי	מסחרי	מסחרי	
יתרת חוב רשומה:										
4,420.8	1,898.5	2,522.3	132.2	2,390.1	5,105.1	2,267.4	2,837.7	166.8	2,670.9	שבדקו על בסיס פרטי
10,384.1	-	10,384.1	8,592.5	1,791.6	11,116.7	-	11,116.7	9,303.4	1,813.3	שבדקו על בסיס קבוצתי
14,804.9	1,898.5	12,906.4	8,724.7	4,181.7	16,221.8	2,267.4	13,954.4	9,470.2	4,484.2	סך הכל חובות*
מ"ה:										
53.0	-	53.0	23.1	29.9	67.7	-	67.7	27.0	40.7	חובות בארגון מחדש
34.1	-	34.1	7.2	26.9	60.0	-	60.0	7.5	52.5	חובות פגומים אחרים
87.1	-	87.1	30.3	56.8	127.7	-	127.7	34.5	93.2	סך הכל חובות פגומים
חובות בפיגור 90 ימים או יותר										
18.2	-	18.2	5.5	12.7	19.7	-	19.7	6.0	13.7	חובות בעייתיים אחרים
191.0	-	191.0	83.7	107.3	184.8	-	184.8	92.6	92.2	סך הכל חובות בעייתיים
296.3	-	296.3	119.5	176.8	332.2	-	332.2	133.1	199.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
53.8	-	53.8	8.7	45.1	89.5	-	89.5	12.2	77.3	שבדקו על בסיס פרטי
84.9	-	84.9	61.0	23.9	92.8	-	92.8	68.3	24.5	שבדקו על בסיס קבוצתי
138.7	-	138.7	69.7	69.0	182.3	-	182.3	80.5	101.8	סך הכל**
26.1	-	26.1	6.7	19.4	54.3	-	54.3	8.6	45.7	מ"ה בגין חובות פגומים

31 בדצמבר 2017

בנקים וממשלות סך הכל	אשראי לציבור				בנקים וממשלות סך הכל	אשראי לציבור				
	סך הכל	פרטי	מסחרי	מסחרי		סך הכל	פרטי	מסחרי	מסחרי	
יתרת חוב רשומה:										
4,846.8	2,216.5	2,630.3	150.2	2,480.1	4,846.8	2,216.5	2,630.3	150.2	2,480.1	שבדקו על בסיס פרטי
10,723.4	-	10,723.4	9,021.6	1,701.8	10,723.4	-	10,723.4	9,021.6	1,701.8	שבדקו על בסיס קבוצתי
15,570.2	2,216.5	13,353.7	9,171.8	4,181.9	15,570.2	2,216.5	13,353.7	9,171.8	4,181.9	סך הכל חובות*
מ"ה:										
64.1	-	64.1	25.9	38.2	64.1	-	64.1	25.9	38.2	חובות בארגון מחדש
63.6	-	63.6	8.3	55.3	63.6	-	63.6	8.3	55.3	חובות פגומים אחרים
127.7	-	127.7	34.2	93.5	127.7	-	127.7	34.2	93.5	סך הכל חובות פגומים
חובות בפיגור 90 ימים או יותר										
20.9	-	20.9	5.4	15.5	20.9	-	20.9	5.4	15.5	חובות בעייתיים אחרים
202.3	-	202.3	93.8	108.5	202.3	-	202.3	93.8	108.5	סך הכל חובות בעייתיים
350.9	-	350.9	133.4	217.5	350.9	-	350.9	133.4	217.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
75.9	-	75.9	12.9	63.0	75.9	-	75.9	12.9	63.0	שבדקו על בסיס פרטי
96.7	-	96.7	65.9	30.8	96.7	-	96.7	65.9	30.8	שבדקו על בסיס קבוצתי
172.6	-	172.6	78.8	93.8	172.6	-	172.6	78.8	93.8	סך הכל**
45.5	-	45.5	9.4	36.1	45.5	-	45.5	9.4	36.1	מ"ה בגין חובות פגומים

הוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה

במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31 במרס 2017			31 במרס 2018		
הפרשה להפסדי אשראי					
בלתי מבוקר					
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
148.4	69.3	79.1	178.4	80.8	97.6
10.4	3.7	6.7	12.5	2.4	10.1
(33.6)	(10.2)	(23.4)	(19.5)	(8.9)	(10.6)
18.7	8.7	10.0	16.8	8.2	8.6
(14.9)	(1.5)	(13.4)	(2.7)	(0.7)	(2.0)
143.9	71.5	72.4	188.2	82.5	105.7
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
מחיקות חשבונאיות					
גביית חובות שמחקו חשבונאית בשם קודמות					
מחיקות חשבונאיות נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*					
5.2	1.8	3.4	5.9	2.0	3.9
*מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

טבלה 5: סיכון אשראי – גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית

הבנק עושה שימוש ובחברת דירוג אשראי חיצונית: Standard & Poors (ECAI) (S&P)

סוגי החשיפה לגביו נעשה שימוש בחברה, הינם: אגרות חוב בנוסטרו, ריבונות ובנקים.

המידע המתקבל באופן ממוכן מחברת הדירוג S&P ומומר לנכסי סיכון בהתאם למיפוי הסטנדרטי (standard mapping) אשר מפורסם על ידי הפיקוח על הבנקים. בנוסף נעשה שימוש בדירוגי אשראי עבור בדיקת כשירות הביטחונות בהתאם להוראות נב"ת 203 סעיף 145.

להלן מידע בדבר חשיפות אשראי לפני הפחתות לפי משקל סיכון

ליום 31 במרס 2018

חשיפת אשראי								סוג החשיפה	
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%		
ברוטו (1)									
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	-	-	596.3	4,916.4	5,512.7	ריבונות
-	-	-	214.4	-	-	-	-	214.4	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	2,180.7	-	-	60.0	-	2,240.7	תאגידים בנקאיים
7.3	3,573.1	-	-	-	-	-	-	3,580.4	תאגידים
-	57.1	-	-	-	-	-	-	57.1	בביטחון מל"ן מסחרי
24.6	9.5	14,245.9	-	-	-	-	-	14,280.0	קמעונאים ליחידים
16.6	22.1	1,753.2	-	-	-	-	-	1,791.9	עסקים קטנים
0.2	12.2	74.9	-	10.8	-	-	-	98.1	בגין משכנתאות לדירוג
105.0	-	126.4	-	-	-	-	151.3	382.7	עיסים אחרים
105.0	48.7	3,800.4	16,074.0	2,395.1	10.8	656.3	5,067.7	28,158.0	סך הכל

(1) לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים

חשיפות אשראי לפני הפחתות לפי משקל סיכון (המשך)

ליום 31 במרס 2017

במיליוני ש"ח								חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾		סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%			
-	-	-	-	-	-	392.7	5,353.5	5,746.2	ריבוסת	
-	-	-	-	282.8	-	-	-	282.8	יישיות סקטור ציבורי	
-	-	-	-	1,890.1	-	136.0	-	2,026.1	תאגידים בקא"ם	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע	
-	5.0	3,115.6	-	-	-	-	-	3,120.6	תאגידים	
-	-	52.8	-	-	-	-	-	52.8	בביטחון מל"ן מסחרי	
-	22.5	12.4	13,421.4	-	-	-	-	13,456.3	קמעונאים ליחידים	
-	16.3	15.8	1,855.3	-	-	-	-	1,887.4	עסקים קטנים	
-	0.2	12.6	63.8	-	15.1	-	-	91.7	בגין משכנתאות לדיור	
86.9	-	138.9	-	-	-	-	157.2	383.0	בסיס אחרים ⁽¹⁾	
86.9	44.0	3,348.1	15,340.5	2,172.9	15.1	528.7	5,510.7	27,046.9	סה"כ	

(1) לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים

ליום 31 בדצמבר 2017

במיליוני ש"ח								חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾		סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%			
-	-	-	-	-	-	408.8	5,040.7	5,449.5	ריבוסת	
-	-	-	-	250.2	-	-	-	250.2	יישיות סקטור ציבורי	
-	-	-	-	2,007.1	-	225.0	-	2,232.1	תאגידים בקא"ם	
7.3	3,122.3	-	-	-	-	-	-	3,129.6	תאגידים	
-	57.4	-	-	-	-	-	-	57.4	בביטחון מל"ן מסחרי	
23.3	11.4	13,929.0	-	-	-	-	-	13,963.7	קמעונאים ליחידים	
19.7	19.8	1,808.1	-	-	-	-	-	1,847.6	עסקים קטנים*	
0.2	12.2	73.5	-	11.8	-	-	-	97.7	בגין משכנתאות לדיור	
95.3	-	128.6	-	-	-	-	133.8	357.7	בסיס אחרים*	
95.3	50.5	3,351.7	15,810.6	2,257.3	11.8	633.8	5,174.5	27,385.5	סך הכל	

ליום 31 במרס 2018

								חשיפת אשראי (נטו) ⁽¹⁾	סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%		
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	-	-	596.3	7,777.5	8,373.8	ריבונות
-	-	-	-	227.7	-	-	-	227.7	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	-	2,182.3	-	60.0	-	2,242.3	תאגידים בנקאיים
-	7.3	3,401.2	-	-	-	-	-	3,408.5	תאגידים
-	-	53.3	-	-	-	-	-	53.3	בביטחון מל"ן מסחרי
-	24.6	4.3	11,287.5	-	-	-	-	11,316.4	קמעונאים ליחידים
-	15.0	20.5	1,455.8	-	-	-	-	1,491.3	עסקים קטנים
-	0.2	12.2	73.5	-	10.8	-	-	96.7	בגין משכנתאות לדיור
105.0	-	126.4	-	-	-	-	151.3	382.7	עיסים אחרים
105.0	47.1	3,617.9	12,816.8	2,410.0	10.8	656.3	7,928.8	27,592.7	סך הכל

ליום 31 במרס 2017

								חשיפת אשראי (נטו) ⁽¹⁾	סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%		
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	-	-	392.7	8,077.8	8,470.5	ריבונות
-	-	-	-	289.5	-	-	-	289.5	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	-	1,892.2	-	136.0	-	2,028.2	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע
-	4.8	2,960.7	-	-	-	-	-	2,965.5	תאגידים
-	-	44.2	-	-	-	-	-	44.2	בביטחון מל"ן מסחרי
-	22.4	5.5	10,598.8	-	-	-	-	10,626.7	קמעונאים ליחידים
-	14.8	14.9	1,556.8	-	-	-	-	1,586.5	עסקים קטנים
-	0.2	12.6	63.3	-	15.1	-	-	91.2	בגין משכנתאות לדיור
86.9	-	138.9	-	-	-	-	157.2	383.0	עיסים אחרים ⁽¹⁾
86.9	42.2	3,176.8	12,218.9	2,181.7	15.1	528.7	8,235.0	26,485.3	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2017

סוג החשיפה	חשיפת אש"ר (1) נטו								
	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
ריבוסת	-	-	-	-	-	-	408.8	7,870.0	8,278.8
יישיות סקטור ציבורי	-	-	-	-	261.3	-	-	-	261.3
תאגידים בקא"ים	-	-	-	-	2,008.7	-	225.0	-	2,233.7
תאגידים	-	7.2	2,956.5	-	-	-	-	-	2,963.7
בביטחון מל"ן מסחרי	-	-	52.8	-	-	-	-	-	52.8
קמעונים ליחידים	-	23.3	5.2	11,002.5	-	-	-	-	11,031.0
עסקים קטנים	-	18.2	18.8	1,501.9	-	-	-	-	1,538.9
בגין משכתאות לדיור	-	0.2	12.3	72.0	-	11.8	-	-	96.3
ע"ס אחרים	95.3	-	128.6	-	-	-	-	133.8	357.7
סך הכל	95.3	48.9	3,174.2	12,576.4	2,270.0	11.8	633.8	8,003.8	26,814.2

טבלה 7: הפחתת סיכון אש"ר: גילויים בגישה הסטנדרטית

מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאש"ר, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההישענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאשרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.

להרחבה בנושא מדיניות ניהול הפחתת סיכון אש"ר ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסוי בביטחון פיננסי כשיר:

ליום 31 במרס 2018

סוג החשיפה	חשיפת אש"ר (1) ברוטו			חשיפה על ידי נגזרי אש"ר			חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אש"ר		
	חשיפת אש"ר ברוטו (1)	חשיפה על ידי ערבויות שמכוסה על ידי ערבויות	חשיפה על ידי נגזרי אש"ר	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אש"ר	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי (2)	חשיפת אש"ר נטו (3)	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי (2)	חשיפת אש"ר נטו (3)
במיליוני ש"ח									
ריבוסת	5,512.7	-	-	-	2,861.1	-	8,373.8	-	8,373.8
יישיות סקטור ציבורי	214.4	-	-	-	13.3	-	227.7	-	227.7
תאגידים בקא"ים	2,240.7	-	-	-	1.6	-	2,242.3	-	2,242.3
תאגידים	3,580.4	13.5	-	-	-	158.4	3,408.5	158.4	3,408.5
בביטחון מל"ן מסחרי	57.1	-	-	-	-	3.8	53.3	3.8	53.3
קמעונים ליחידים	14,280.0	-	2,861.1	-	-	102.5	11,316.4	102.5	11,316.4
עסקים קטנים	1,791.9	1.4	-	-	-	299.2	1,491.3	299.2	1,491.3
בגין משכתאות לדיור	98.1	-	-	-	-	1.4	96.7	1.4	96.7
ע"ס אחרים	382.7	-	-	-	-	-	382.7	-	382.7
סך הכל	28,158.0	2,876.0	-	-	2,876.0	565.3	27,592.7	565.3	27,592.7

ליום 31 במרס 2017

סוג החשיפה	חשיפת אשראי ברוטו (1)	חשיפה על ידי ערבויות שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סה"כ חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי (2)	חשיפת אשראי נטו (3)
ריבונות	5,746.2	-	-	2,724.3	-	8,470.5
יישיות סקטור ציבורי	282.8	-	-	15.8	9.1	289.5
תאגידים בנקאיים	2,026.1	-	-	2.1	-	2,028.2
חברות נ"ע	-	-	-	-	-	-
תאגידים	3,120.6	17.0	-	-	138.1	2,965.5
בביטחון מל"ן מסחרי	52.8	-	-	-	8.6	44.2
קמעונאים ליחידים	13,456.3	2,724.5	-	-	105.1	10,626.7
עסקים קטנים	1,887.4	0.8	-	-	300.1	1,586.5
בגין משכ תאגיד לדיור	91.7	-	-	-	0.5	91.2
בסיס אחרים ^(*)	383.0	-	-	-	-	383.0
סה"כ	27,046.9	2,742.3	-	2,742.2	561.5	26,485.3

ליום 31 בדצמבר 2017

סוג החשיפה	חשיפת אשראי ברוטו (1)	חשיפה על ידי ערבויות שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סה"כ חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי (2)	חשיפת אשראי נטו (3)
ריבונות	5,449.5	-	-	2,829.3	-	8,278.8
יישיות סקטור ציבורי	250.2	-	-	13.9	2.8	261.3
תאגידים בנקאיים	2,232.1	-	-	1.6	-	2,233.7
תאגידים	3,129.6	14.3	-	-	151.6	2,963.7
בביטחון מל"ן מסחרי	57.4	-	-	-	4.6	52.8
קמעונאים ליחידים	13,963.7	2,829.3	-	-	103.4	11,031.0
עסקים קטנים	1,847.6	1.2	-	-	307.5	1,538.9
בגין משכ תאגיד לדיור	97.7	-	-	-	1.4	96.3
בסיס אחרים	357.7	-	-	-	-	357.7
סך הכל	27,385.5	2,844.8	-	2,844.8	571.3	26,814.2

הערות:

- (1) סכום החשיפה לאחר הפחתת הפרשה להפסדי אשראי, לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולפני הפחתת סיכון אשראי.
- (2) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
- (3) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

טבלה 8: גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי שמקורו בנגזרים

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק. סיכון אשראי צד נגדי בבנק מתבטא בפעילות בנגזרים. להרחבה בנושא ניהול סיכון אשראי צד נגדי ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

חשיפות שקשורות לסיכון אשראי שמקורו בנגזרים

ליום 31 במרס 2018

ביטחונות				סכום החשיפה Add on	שווי הוגן ברוטו חיובי	סכום נקוב	סוג החשיפה
חשיפה לאחר ביטחונות	מניות בת"א 100	ניירות ערך ממשלתיים	מזומן				
במיליוני ש"ח							
-	-	-	-	-	-	-	נגזרי מדד
17.0	-	-	-	17.0	8.1	626.8	נגזרי ריבית
13.7	-	-	0.2	13.9	6.7	534.9	נגזרי מט"ח
5.1	0.1	0.1	3.5	8.8	1.1	853.2	נגזרי מניות
-	-	-	-	-	-	-	נגזרי סחורות ואחרים
35.8	0.1	0.1	3.7	39.7	15.9	2,014.9	סך הכל

ליום 31 במרס 2017

ביטחונות				סכום החשיפה Add on	שווי הוגן ברוטו חיובי	סכום נקוב	סוג החשיפה
חשיפה לאחר ביטחונות	מניות בת"א 100	ניירות ערך ממשלתיים	מזומן				
במיליוני ש"ח							
-	-	-	-	-	-	-	נגזרי מדד
7.8	-	-	-	7.8	5.4	416.3	נגזרי ריבית
13.3	-	-	0.3	13.6	10.0	976.6	נגזרי מט"ח
16.4	0.1	0.2	4.5	21.2	11.9	640.8	נגזרי מניות
-	-	-	-	-	-	-	נגזרי סחורות ואחרים
37.5	0.1	0.2	4.8	42.6	27.3	2,033.7	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017

ביטחונות				שווי		הוגן		סוג החשיפה
חשיפה לאחר ביטחונות	מניות בת"א 100	ניירות ערך ממשלתיים	מזומן	סכום החשיפה Add on	ברוטו	חיובי	סכום נקוב	
במיליוני ש"ח								
-	-	-	-	-	-	-	-	נגזרי מדד
7.7	-	-	-	7.7	5.3	2.4	421.8	נגזרי ריבית
8.5	-	-	-	8.5	7.3	1.2	741.6	נגזרי מט"ח
11.7	-	-	4.6	16.3	5.5	10.8	872.9	נגזרי מניות
-	-	-	-	-	-	-	-	נגזרי סחורות ואחרים
27.9	-	-	4.6	32.5	18.1	14.4	2,036.3	סך הכל

טבלה 10: סיכון שוק- גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית

מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים. ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

סיכונים שוק

סיכונים השוק הנוצרים כתוצאה מהפעילות בתיק הבנקאי והתיק למסחר מוגדרים במסמך המדיניות ונקבעה לגביהם מסגרת תיאבון סיכון. להלן מקורות הסיכון העיקריים:

חשיפת בסיס - סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת באופן שוטף בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים הצמודים למטבע חוץ.

חשיפת בסיס נוצרת כתוצאה מאי הקבלה בעיתוי, בבסיס המדידה ובסכומי ההשקעה עם או ללא פעולות גידור

על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי הלא צמוד (מגזר המדד ומגזר המט"ח וצמוד המט"ח) מוגדרת כחשיפת בסיס.

חשיפת ריבית - סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים ברבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשיריו חוץ מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורותיו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה, סיכון בסיס (מרווח), סיכון אופציות.

סיכון הריבית לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכונים הריבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הריבית (הוראה 333), הוראה ייעודית בתחום ניהול סיכון הריבית ובדגש על סיכון הריבית בתיק הבנקאי. ההנהלה והדירקטוריון קבעו מדיניות בנושא ניהול

סיכון הריבית בהתאם להוראות.

בחישוב השווי ההוגן החשבונאי נעשה שימוש בעקומי היוון אשר מייצגים את מחירי הכסף של הבנק ומביאים בחשבון את מרווחי האשראי. בחישוב החשיפה הכלכלית, נעשה שימוש בעקומי היוון המייצגים את מחירי הכסף של הבנק.

סיכוני אופציות – סיכוני אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שוויין של האופציות, לרבות סטיות התקן.

דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני מטבע בכלל הבנק ועל סיכוני ריבית בתחומי המסחר בלבד. בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוני שוק.

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 31 במרס 2017			ליום 31 במרס 2018			
סיכון ספציפי	סיכון כללי	סיכון הנל	סיכון ספציפי	סיכון כללי	סיכון הנל	סיכון ספציפי	סיכון כללי	סיכון הנל	
במיליוני ש"ח									
-	1.0	1.0	-	0.8	0.8	-	1.0	1.0	בגין סיכון ריבית
-	0.7	0.7	-	6.2	6.2	-	0.7	0.7	בגין סיכון מטבע
-	1.7	1.7	-	7.0	7.0	-	1.7	1.7	סך כל דרישות ההון בגין סיכון שוק

חישוב דרישות הון בגין סיכון השוק נעשה לפי הוראת נב"ת 208 לפי דרישת הון של 8%. במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוני שוק.

הערך בסיכון VAR

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי החשיפה לסיכוני שוק כפי שמוצאת את ביטויה בערך בסיכון (ערך ה-VaR) לא תעלה על 5% מסך כל ההון בכלל הפעילות הבנקאית, לפי אופק של 21 ימים בשיטה ההיסטורית. ערך ה-VaR ההיסטורי של הבנק ליום 31 במרס 2018 עמד על כ- 14.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל 7.6 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017. משקלו של ה-VaR ביחס לסך כל ההון ליום 31 במרס 2018 עומד על כ 1.1 לעומת 0.62 ביום 31 במרס 2017.

בחינת Back Testing

הבנק פועל בהתמדה לשיפור איכות החיזוי של מודל ה-VAR ההיסטורי באמצעות בחינה שוטפת של ה-Back Testing.

בחינת ה-Back Testing של מודל ה-VaR ההיסטורי מראה כי בשנה שהסתיימה ביום ה-31 במרס 2018 נרשמו 2 מקרים בהם ההפסד התיאורטי היומי עלה על ערך ה-VaR שנחזה כמפורט להלן:

מועד	גודל הפער
26/09/2017	3.74
13/06/2017	0.49

מספר המקרים עומד בקריטריונים כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל.

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור חשיפת ההון הפעיל בבנק בהשוואה למגבלות הדירקטוריון ברבעון הראשון של שנת 2018:

תקרת החשיפה המאושרת	באחוזים	סוף תקופה מינימום	מקסימום	ממוצע	נ- % מההון הפעיל
מט" לא צמוד	95.1%	94.9%	96.5%	95.7%	
מט" צמוד מדד	(3.1%)	(5.2%)	(3.1%)	(4.1%)	+30%/(30%)
מטח וצמוד מט"ח	0.0%	(0.1%)	0.7%	0.3%	+10%/(10%)

בתקופה הנסקרת עמד הבנק במגבלות החשיפה בבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פרוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של הבנק נמוכה. עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכוני מטבע מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים נכון ליום 31 במרס 2018. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים.

ליום 31 במרס 2018

מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	(0.2)	(0.5)	0.2	(2.6)
אירו	0.2	0.4	(0.2)	(0.4)

ליום 31 במרס 2017

מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	1.8	3.6	(1.8)	(3.6)
אירו	(0.5)	(1.1)	0.5	1.1

ליום 31 בדצמבר 2017

מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	(0.1)	(0.1)	0.1	0.1
אירו	0.3	0.5	(0.3)	(0.5)

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים כגון הלוואות משכנתאות ורכישת אג"ח וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקות פרוורוד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק אינו חשוף בפעילות הפרוורוד שלו לסיכונים מדד מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 31 במרס 2018 (במיליוני ש"ח):
המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחופף מאזניים.

ליום 31 במרס 2018	
במיליוני ש"ח	אחוז השינוי במדד
(0.6)	עלייה בשיעור של 3%
(12.3)	ירידה בשיעור של 3%

טבלה 12: סיכון תפעולי

בהתאם להגדרת הוראת נב"ת 350, סיכון תפעולי הוא סיכון להפסד כתוצאה מאי-נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים או מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, סיכונים מעילות והונאות, סיכונים אבטחת מידע וסייבר ואינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין.

ביום 9 לאפריל 2017 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין" - 355 ניהול המשכיות עסקית. "התיקונים להוראה נועדו לחדד היבטים הנוגעים למקרים של שיבושים תפעוליים משמעותיים, לרבות שביתה ואפשרות לשיבוש תפעולי משמעותי בכל המערכת הבנקאית. בכלל זה גם את חשיבות השמירה על תפקודן התקין של מערכות תשלומים וסליקה, המשך אספקת שירותים בנקאיים לציבור, וכן שמירה על מוניטין, רוחחיות, ועל המפקידים והמחזיקים בניירות ערך של התאגיד הבנקאי.

הסיכונים התפעוליים הם חלק בלתי נפרד ממערך הסיכונים הכולל בתהליכי הבנק. הבנק רואה בסיכונים אלו מציאות הכרחית הנלווית לפעילותו העסקית, מאחר והסיכונים התפעוליים מובנים בכל סוגי הפעילויות העסקיות ותהליכי העבודה בבנק, בתהליכי הרוחב ובמערכות התומכות. הבנק פועל למזעור הסיכונים התפעוליים ככל האפשר, ומשיקולים של עלות מול הפחתת הסיכון. הנהלת הבנק רואה חשיבות מיוחדת ביישום בקורות כנגד מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית, כאשר סדרי העדיפות ליישומן מביאים בחשבון גם שיקולים של מוניטין, אתיקה ואי-סובלנות כלפי הפרת החוק.

להרחבה בנושא הסיכון התפעולי ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

סיכון משפטי – מידע נוסף כללי

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנב"ת מס' 350 - ניהול "הסיכון התפעולי" וכולל גם, אך אינו מוגבל ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)". הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/ או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

להרחבה בנושא זה ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

סיכונים אחרים – מידע נוסף

סיכון ציות

סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות. סיכון זה כולל סיכון התנהלות (Conduct Risk), אשר הינו סיכון חוצה ארגון השואב את מסגרתו הנורמטיבית משורה ארוכה של הוראות דין ורגולציה ואשר מושתת על ערכי יסוד בדמות הוגנות, הגינות ושקיפות, באופן שבו הבנק מתנהל אל מול מחזיקי העניין השונים.

להרחבה בנושא סיכון ציות ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

סיכוי איסור הלבנת הון ומימון טרור

סיכוי איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "איסור הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין. - על המיגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת איסור הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים של הפיקוח על הבנקים ועוד.

ביום 6 במרס 2017 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 411 אשר נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2018.

להרחבה בנושא זה ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עשויה להשפיע לרעה על יכולתו של תאגיד בנקאי לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון.

להרחבה בנושא זה ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

סיכון אסטרטגי

הסיכון מוגדר כסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של התאגיד הבנקאי, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום.

להרחבה בנושא זה ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

מידע נוסף על סיכונים אחרים שאינם נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

סיכונים מתפתחים

לא היו תוספות או גרועות בסיכונים מתפתחים עיקריים לעומת הדיווח השנתי. הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון תחרותי-אסטרטגי, סיכון רגולטורי, סיכונים סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וסיכון התנהלות (Conduct Risk). להרחבה בנושא ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

טבלה 13: גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

הבנק אינו משקיע במניות כחלק מפיזור הסיכונים וגיוון מקורות ההכנסה. מניות המוחזקות בתיק הבנקאי הן מניות שנתקבלו במסגרת הסדר חוב ללא תמורה. פוזיציות הבנק במניות אלו שוליות.

טבלה 14: סיכון ריבית בתיק הבנקאי

סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים או אף התזרימים עצמם משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורותיו העיקריות של סיכון הריבית שאליה נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש הנובעת מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית קבועה) ובמועדי תמחור מחדש (בריבית משתנה) של נכסים התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק. סיכון עקום התשואה הנובע מתזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה משפיעות באופן שלילי על רווחי התאגיד הבנקאי או על השווי הכלכלי. סיכון בסיס הנובע ממתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש. סיכון אופציות הנובע משינוי עיתוי או בהיקף תזרים המשומנים של מכשיר פיננסי עקב שינויים בשיעורי ריבית השוק. בניהול החשיפות לסיכונים שוק מבחין הבנק בין החשיפות הנוצרות כחלק מהניהול השוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (התיק הבנקאי) לבין החשיפות בתיק למסחר, זאת בהתבסס על מדיניות מפורטת שאישר דירקטוריון הבנק להגדרת התיק הבנקאי והתיק למסחר. להרחבה בנושא ניהול סיכונים ריבית ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

מידע כמותי

כימות החשיפה בתיק הבנקאי משולבת בחישוב תרחישי ריבית, מודל Var, וכן במבחני הקיצון, ונועדה להגביר את שקיפות סיכון הריבית בבנק הן בתיק הבנקאי והן בתיק למסחר. הבנק מודד ומעריך את רגישות התיק הבנקאי לשינויים בריבית בהתאם לנדרש בהוראת נב"ת 333 בנושא סיכון הריבית. המדידה נעשית הן ברמת מגזר הצמדה והן ברמת פעילות בודדת, ומשערכת באופן שוטף את השפעת שינוי מקבילי בלתי צפוי בעקום הריבית בשיעור של 100 נקודות בסיס על השווי הכלכלי. להלן תיאור רגישות התיק הבנקאי לשינויים במקביל בעקומי הריבית:

השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של ירידה מקבילה של 1% בעקום הריבית:

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 31 במרס 2018		
אחוז החשיפה	המגבלה	אחוז החשיפה	המגבלה	
4.5%	5.0%	4.0%	5.0%	מס"ח לא צמוד
2.0%	3.5%	2.0%	3.5%	מס"ח צמוד מדד
0.1%	1.0%	0.1%	1.0%	מס"ח צמוד מס"ח
6.5%	8.0%			חשיפה כוללת

ליום 31 במרס 2018: עלייה מקבילה של 1% בעקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לגידול של כ- 72.9 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי. (31 דצמבר 2017 - 77.5 מיליון ש"ח) ירידה מקבילה של 1% בעקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לקטון של כ- 80.3 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי (31 בדצמבר 2017 - 85.1 מיליון ש"ח)

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים
להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שווים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים
פוטנציאליים בשיעור הריבית על שווים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פריטים על השפעת שינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תאורטיים בשיעורי הריבית)

ליום 31 במרס 2018

מטבע חוץ (₪)	מטבע ישראל		לא צמוד	צמוד מדד	במיליוני ש"ח	
	דולר	אחר				
	784.5	511.6	21,478.7	1,100.3	19,082.3	נכסים פיננסיים (1)
	813.1	278.3	1,141.0	-	49.6	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים מדרים וחוזי מאז נים (3)
	1,164.8	487.1	20,741.3	1,134.8	17,954.6	התחייבויות פיננסיות (1)(5)
	439.8	299.8	1,136.8	-	397.2	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים מדרים וחוזי מאז נים
	(7.0)	3.0	741.6	(34.5)	780.1	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 במרס 2017

מטבע חוץ (₪)	מטבע ישראל		לא צמוד	צמוד מדד	במיליוני ש"ח	
	דולר	אחר				
	440.7	525.3	20,444.2	1,243.2	18,235.0	נכסים פיננסיים (1)
	1,044.3	275.7	1,368.6	-	48.6	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים מדרים וחוזי מאז נים (3)
	1,149.5	456.3	19,751.8	1,286.8	16,859.2	התחייבויות פיננסיות (1)(5)
	265.3	354.1	1,384.3	-	764.9	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים מדרים וחוזי מאז נים
	70.2	(9.4)	676.7	(43.6)	659.5	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2017

מטבע חוץ (₪)	מטבע ישראל		לא צמוד	צמוד מדד	במיליוני ש"ח	
	דולר	אחר				
	525.2	467.4	20,933.4	1,125.1	18,815.7	נכסים פיננסיים (1)
	807.8	289.3	1,131.2	-	34.1	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים (3)
	1,122.9	460.6	19,982.8	1,184.0	17,215.3	התחייבויות פיננסיות (1)(5)
	212.4	287.8	1,149.5	-	649.3	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים
	(2.3)	8.3	932.3	(58.9)	985.2	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

השפעת שינויים תאורטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק, למעט פריטים לא כספיים:

זמן הפירעון של חשבונות העו"ש שאינם נושאים ריבית, המשמש לחישוב החשיפה כאמור, הוא עם דרישה עד חודש, כמו כן, חישוב החשיפה אינו כולל השפעה של פרעונות מוקדמים של הלוואות לדיור.

ליום 31 במרס 2018

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (₪)							
שינויים בשיעורי הריבית	מטבע ישראלי		מטבע חוץ (₪)		סך הכל		שינוי בשווי הוגן
	לא צמוד	צמוד	דולר	אחר	השפעות סך	שינוי בשווי הוגן	
	במיליוני ש"ח						
גידול מיידי מקביל של אחד אחד	717.2	(10.5)	(7.3)	2.7	-	702.1	(39.5) (5.33%)
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחד	773.4	(32.0)	(6.9)	3.1	-	737.6	(4.0) (0.54%)
קטון מיידי מקביל של אחד אחד	846.8	(60.9)	(9.6)	3.7	-	780.0	38.4 5.18%

ליום 31 במרס 2017

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (₪)							
שינויים בשיעורי הריבית	מטבע ישראלי		מטבע חוץ (₪)		סך הכל		שינוי בשווי הוגן
	לא צמוד	מדד	דולר	אחר	מקדמות הכל	שינוי בשווי הוגן	
	במיליוני ש"ח						
גידול מיידי מקביל של אחד אחד	590.0	(22.5)	68.8	(9.5)	-	626.8	(49.9) (7.37%)
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחד	652.2	(41.4)	69.9	(9.4)	-	671.3	(5.4) (0.80%)
קטון מיידי מקביל של אחד אחד	734.2	(67.3)	70.8	(9.1)	-	728.6	51.9 7.67%

ליום 31 בדצמבר 2017

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (₪)							
שינויים בשיעורי הריבית	מטבע ישראלי		מטבע חוץ (₪)		סך הכל		שינוי בשווי הוגן
	לא צמוד	מדד	דולר	אחר	מקדמות הכל	שינוי בשווי הוגן	
	במיליוני ש"ח						
גידול מיידי מקביל של אחד אחד	926.8	(35.4)	(4.0)	8.3	0.0	895.7	(36.6) (3.93%)
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחד	979.4	(56.3)	(2.5)	8.5	0.0	929.1	(3.2) (0.34%)
קטון מיידי מקביל של אחד אחד	1,048.7	(84.6)	(4.1)	8.7	0.0	968.7	36.4 3.90%

הערות לעמודים 58-59

- (1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- (2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
- (3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ- מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.
- (4) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעור ריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעור הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

רקע

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים שעומדים לרשות הבנק.

התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בגיני יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון, ואף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

להרחבה בנושא ניהול סיכון הנזילות ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

נכסים נזילים ומקורות המימון

הבנק שומר על רמת נזילות נאותה, באמצעות הפקדת פיקדונות בבנק ישראל ובבנקים מקומיים, השקעת תיק הנוסטרו בנכסים איכותיים ומפוזרים בשקלים ובמטבע חוץ אשר יאפשרו לו לעמוד בכל צרכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון ובאמצעות מדיניות של גיוס מקורות יציבים ומגוונים לטווחי זמן שונים הכוללים פיקדונות ציבור גיוס אג"ח ושטרי הון. הנכסים הנזילים העיקריים של הבנק על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 הינם פיקדונות בבנק ישראל, ואג"ח מדינת ישראל בשקלים ובמטבע חוץ, ואג"ח ממשלת ארה"ב במטבע חוץ.

עיקר הנכסים הנזילים בבנק, הכוללים, מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמו ליום 31 במרס 2018 ב 5.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל- 5.6 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמו ב 4.5 מיליארד ש"ח ו- 1.2 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס הפקדונות לאשראי לציבור ליום 31 במרס 2018 עומד על 132.9% בהשוואה ל- 134.5% ביום 31 בדצמבר 2017.

מקורות המימון העיקריים

מקורות המימון העיקריים של הבנק כוללים את פיקדונות הציבור לטווח קצר, בינוני וארוך, זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן בינוניים, ממגוון של מגזרי לקוחות לתאריך 31 במרס 2018 הסתכמו פיקדונות הציבור וכתבי התחייבות נדחים, בכ- 18,292 מיליון ש"ח, בהשוואה ל 17,733 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017.

חוב לטווח ארוך

חוב לטווח ארוך מוגדר כחוב לתקופה של יותר משנה אחת. אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים הם חלק ממקורות המימון של הבנק לטווח ארוך. לתאריך 31 במרס 2018 הסתכמו אגרות החוב וכתבי התחייבות הנדחים של הבנק בכ 374.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 393.8 מיליון ש"ח ב 31 בדצמבר 2017.

יחס נזילות מזערי לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 (LCR)

הוראת ניהול בנקאי תקין 221 מבוססת על המלצות ועדת באזל. הוראה זו כוללת שורת הנחיות למדידה ע"פ קריטריונים אחידים, את סיכון הנזילות בבנק. יחס כיסוי הנזילות (LCR) הינו תקן שנועד לשפר את עמידות פרופיל הסיכון של התאגידים הבנקאיים בטווח הקצר באמצעות דרישה שתאגיד בנקאי יחזיק מלאי הולם של נכסים נזילים באיכות גבוהה (High Quality Liquid Assets – HQLA), שאינם משועבדים, הניתנים להמרה למזומן במהירות ובקלות וזאת כדי לענות על צרכי נזילות בתרחיש קיצון הנמשך 30 ימים קלנדריים. התקן מגדיר מסגרת ספציפית לחישוב יחס כיסוי הנזילות במטרה ליצור אחידות ברמה בינלאומית.

יחס כיסוי הנזילות - LCR, מכיל שני רכיבים:

(א) שווי מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה בתנאי קיצון (HQLA),
(ב) סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים, המחושב על פי הפרמטרים של התרחיש.
היחס מחושב כשיעור של מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה מתוך סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים.
החל מינואר 2017 הדרישה המזערית היא 100%.
עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.
תאגיד בנקאי שיחס כיסוי הנזילות שלו ירד מתחת לדרישה המזערית, נדרש לדווח מיידית על החרیגה למפקח על הבנקים. תאגיד בנקאי שיחס כיסוי הנזילות שלו היה נמוך מהדרישה המזערית במשך 3 ימים, נדרש לדווח על החריגה למפקח על הבנקים, בליווי תכנית לסגירת הפער.

יחס הכיסוי הממוצע ברבעון הראשון של 2018 הסתכם ב-268%. יחס הכיסוי הגבוה משקף תיק נכסים ("כרית נזילות") ואיכותי אשר במטבע ישראלי מושקע בעיקר בפיקדונות בבנק ישראל ובאגרות חוב של ממשלת ישראל ובמטבע חוץ בעיקר באג"ח של ממשלת ישראל וכן על מגוון מקורות מימון יציבים ולטווחי זמן שונים. סיווג הנכסים, הפיקדונות, המסגרות והביטחונות השונים וכן השימוש במקדמים, מבוצע כפי שנקבע בהוראה 221.
הנגזרים יוצרים תזרים נכנס גבוה ותזרים יוצא גבוה, אך תרומתם נטו בסך המטבעות נמוכה, הבנק אינו מחשיב בנכסים הנזילים ביטחונות שהוא נדרש להפקיד בגין פעילות זו.
במהלך תקופת הדיווח עמד הבנק במגבלות הרגולציה וכן בוצעו פעולות לעמידה ביחסי כיסוי גבוהים מהנדרש על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 221 ו-342.

ביום 31 בדצמבר 2017		ביום 31 במרס 2017		ביום 31 במרס 2018		
סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	
5,046		5,143		4,672	4,698	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
תזרימי מזומנים יוצאים						
1,085	16,136	1,046	15,857	1,092	16,162	פיקדונות קימעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
395	7,909	380	7,591	394	7,878	פיקדונות יציבים
627	6,122	600	5,863	636	6,218	פיקדונות פחות יציבים
63	2,104	66	2,202	62	2,065	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
1,383	2,044	1,606	2,316	1,458	2,139	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
-	-	-	-	-	-	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) פיקדונות ברשתות של תאגידים בנקיים קואופרטיביים
1,380	2,042	1,579	2,291	1,453	2,134	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
3	3	27	27	5	5	חובות לא מובטחים
-	-	-	-	-	-	מימון סיטונאי מובטח
301	5,484	708	5,880	301	5,465	דרישות נזילות נוספות, מזה:
2	2	407	407	4	4	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	-	-	-	-	תזרימים יוצאים בגין אבדן מימון מוצרי חוב
299	5,482	301	5,473	297	5,461	קוי אשראי ונזילות
-	-	-	-	-	-	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
17	279	16	259	17	267	מחויבויות מימון מותנות אחרות
2,787	23,664	3,376	23,853	2,868	23,766	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
תזרימי מזומנים נכסים						
-	-	-	-	-	-	הלוואות מובטחות (למשל עסקות מכר חוזר)
1,136	1,320	1,274	1,441	1,025	1,198	תזרימים נכסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
104	512	501	893	98	485	תזרימי מזומנים נכסים אחרים
1,240	1,832	1,742	2,301	1,123	1,683	סך הכל תזרימי מזומנים נכסים
סך ערך מתא	סך ערך מתא	סך ערך מתא	סך ערך מתא	סך ערך מתא	סך ערך מתא	
5,046		5,143		4,672		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
1,547		1,632		1,745		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
329%		315%		268%		יחס כיסוי נזילות (%) *

- במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
- יחס המימון היציב (NSFR (Net stable funding ratio), מכיל שני רכיבים:
- (א) כמות זמינה של מקורות מימון יציבים.
- (ב) כמות דרושה של מימון לשימושים.
- היחס מחושב כשיעור של כמות זמינה של מקורות מימון יציבים מתוך הכמות הדרושה של מימון לשימושים.

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (במיליוני ₪)

ממוצע לרבעון שהסתיים ביום	יתרה ליום	ממוצע לרבעון שהסתיים ביום	יתרה ליום	ממוצע לרבעון שהסתיים ביום	יתרה ליום	
31 בדצמבר 2017		31 במרס 2017		31 במרס 2018		
5,162.1	4,706.1	5,135.6	5,019.8	4,697.8	4,702.9	ב"ס רמה 1
-	-	-	-	-	-	ב"ס רמה 2
-	-	4.4	4.3	-	-	ב"ס רמה 2ב
5,162.1	4,706.1	5,140.0	5,024.1	4,697.8	4,702.9	סך הכל

במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

סיכון מימון

סיכון מימון נובע מהתייקרות בלתי צפויה בעלות המימון כאשר מקורות מימון ממוחזרים או נפרעים ומוחלפים ע"י מקורות חדשים יקרים יותר או כאשר הבנק נאלץ לממש שימושים כתוצאה ממחסור במקורות זמינים. סיכון המימון בבנק מנוהל כחלק מניהול סיכון הנזילות. לבנק מקורות מימון מגוונים שעיקרם פקדונות הציבור. סיכון זה מנוטר באמצעות מודל קצר/ארוך אשר מגביל את היקפי עודף השימושים הארוכים בשקלים ובמט"ח וכן מגביל את ההפסד הצפוי לבנק בגין התייקרות עלות הגיוס לתקופה של שנה.

אסטרטגיית המימון

להרחבה בנושא סיכון המימון ראה בדוח הסיכונים לשנת 2017.

להלן נתוני הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 31 במרס 2017		ליום 31 במרס 2018		
הערך במאזן	מזה משועבדים*	הערך במאזן	מזה משועבדים*	הערך במאזן	מזה משועבדים*	
4,657.2		4,624.1		4,492.2		מז ומינס ופיקדונות בבנק ישראל
2,159.1		1,868.8		2,159.4		פקדונות בבנקים
50.0	975.8	49.8	1,403.3	50.0	1,212.0	ניירות ערך
50.0	7,792.1	49.8	7,896.2	50.0	7,863.6	סך הכל

* לאבטחת אשראי מבנק ישראל. בתקופות לעיל לא נלקח אשראי מבנק ישראל.

דיון בגורמי סיכון

לא חל שינוי בטבלת גורמי הסיכון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018. לפירוט לגבי המתודולוגיה והערכות הסיכון ראה דוח הסיכונים לשנת 2017.

רות לפיד
מנהלת סיכונים ראשית

יעקב מלכין
מנהל כללי

יוסי לוי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך:

רמת גן, 23 במאי, 2018

ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process	ABC
ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.	
EAD - Exposure At Default	
החשיפה בעת הכשל - היקף חשיפתו או חשיפתו בעת כשל לסיכון אשראי של צד נגדי.	
FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act	
חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.	
LDC - Less Developed Country	
ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.	
LTV - Loan To Value Ratio	
היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).	
Middle Market	
פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.	
LGD - Loss Given Default	
שיעור ההפסד בהינתן כשל - אחוז ההפסד מהחשיפה הכללית כאשר צד נגדי כשל.	
CDS - Credit Default Swap	
מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.	
CLS - CLS - Continuous Linked Settlement	
הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטראלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.	
Dodd-Frank	
תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.	
EMIR - European Market Infrastructure Regulation	
רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.	
FHLMC - Freddie Mac	
סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	
FNMA - Fannie Mae	
חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	
GNMA - Ginnie Mae	
חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).	
Greeks	
מדדים למדידת רגישות שווי אופציה לשינויים בגורמי סיכון כגון: שער הספוט (דלתא וגמא), ריבית (רו), תנודתיות (ווגא) וכו'.	

Value at Risk - VaR - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.

א **איגום** - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייס חוב על ידי הנפקת איגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגום מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגום יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).

אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרימים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.

אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגינן מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.

אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.

אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (היצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב **באזל 2/ באזל 3** - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג **גידור** - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה **הון עצמי רובד 1** - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש להישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי). הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלוואה לדיור - הלוואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. הלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
 2. הלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
 3. הלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
 4. הלוואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.
- הלוואות בלון/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכונים האשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מההון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם. ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שייוצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באינתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפירעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאיו החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חוזה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.

חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.

כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלויה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו. כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לוויים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מ מדד הרפנדל - מדד לריכוזיות בענפים במשק, המהווה גם אינדיקטור מקובל לרמת התחרותיות בהם.

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בניכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.

נ נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כנגד ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר והאופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב. (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי BID ו-ASK, הפרשים בין מחירי wholesale ו-retail, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

נכסי רמה 1 – הנכסים הנזילים ביותר - כוללים מטבעות ושטרי כסף, רזרבות בבנק המרכזי וני"ע סחירים של מדינות, בנקים מרכזיים וכיו"ב, עם משקל סיכון 0% על פי הוראת נב"ת 203, ומקבלים מקדם הסתמכות של 100% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

נכסי רמה 2 – נכסים נזילים ביותר אך פחות איכותיים מרמה 1 - כוללים ני"ע סחירים של ריבוניות, בנקים מרכזיים, ישויות קטור ציבורי בנקים רב צדדיים לפיתוח, עם משקל סיכון 20% על פי הוראת נב"ת 203, ואג"ח קונצרנים בדירוג גבוה ושאינם של מוסד פיננסי וכיו"ב, ומקבלים מקדם הסתמכות של 85% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

נכסי רמה 2b – נכסים נזילים אחרים - מכשירי חוב קונצרנים אחרים בדירוג גבוה ושאינם של מוסד פיננסי, ומקבלים מקדם הסתמכות של 50% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

o סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שהושב לצורך המגבלה על חבות של לווה, כמוגדר להלן:

סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.
2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:
10% מיתרת עסקה עתידית.
- א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:
 - 1) עסקה מסוג Forward או Future, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פירעונה;
 - 2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;
 - 3) הסכם מסוג Forward rate agreement או Future rate agreement.
 - 4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט: עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימוש וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין"; יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)(1) לעיל, אשר תקוזז במועד פירעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.
- סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.
3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת ביטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:
 - א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפירעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.
 - ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.
 - ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לוויים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לוויים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזן מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ערביות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פח"ק - פיקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפיקדון אינו צמוד.

פיקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.

קיבולת הסיכון - האופן בו נקבע תיאבון הסיכון. תיאבון הסיכון נקבע תוך התחשבות בקיבולת הסיכון של התאגיד הבנקאי, דהיינו הסיכון המירבי שהתאגיד הבנקאי יהיה מסוגל לספוג תחת אילוצים שונים (כגון: מקורות הון ונזילות, דרישות רגולטוריות וכדומה). על התאגיד הבנקאי לוודא כי תיאבון הסיכון שנקבע אינו חורג מקיבולת הסיכון גם בהתקיים תרחישי קיצון.

קרן נאמנות - קרן המנוהלת על ידי גוף שהוא הנאמן שלה - כגון בנק, חברת ביטוח, או חברה להשקעות בניירות ערך - על פי הסכם נאמנות שאישרה הרשות לניירות ערך, ולאחר פנייה לציבור באמצעות תשקיף. קרן נאמנות מאפשרת למשקיעים לפזר השקעות על ידי השקעה בסל מגוון של ניירות ערך.

ר	<p>רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.</p> <p>רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.</p> <p>רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.</p>
ש	<p>שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:</p> <p>רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;</p> <p>רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;</p> <p>רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.</p> <p>שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p> <p>שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p>
	<p>שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.</p>
	<p>שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.</p>
	<p>שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.</p>
	<p>שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.</p>
	<p>שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברה שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:</p>
	<p>(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק להלן (POS) לחברות לכרטיסי אשראי.</p> <p>(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.</p> <p>(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.</p> <p>(4) מתן שירותי תקשורת לחברות לכרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במרכזים המוניטריים מול בנק ישראל.</p>
ת	<p>תהליך הסקירה הפיקוחי (Supervisory Review and Evaluation Process) SREP - התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.</p> <p>תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.</p> <p>תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.</p>

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורביית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.
